

Amerika.

19de Uargang.

Madison, Wis., Fredag den 30te Oktober 1903.

No. 87.

Den norske Regjerin

Olto Blehrs Ministerium har indgaaet Dimission som Følge af en Storthinges Afgjærelse til Fordel for Dr. A. A. Nansen i et omdisket Valg i Nebenes Væder. Den norske Regjering har vedtaget Oppositionen vandt fire Pladser i et Koalitionsmemberium, bestaaende af 10 Medlemmer af Højre og det liberale Venstre er dannet. Kong Oscar har anmodet Professor Hagerup om at danne det nye Ministerium.

Det nye Ministerium er sammensat som følger:

Professor George Francis Hagerup, Statsminister, Formand i Regjeringen og Chef for Justitsdepartementet.

Sigurd Jbsen, norsk Statsminister i Stockholm.

Sogneprest Hans Nilfen Hauge, Kirke- og Undervisningsminister.

J. M. Schjøning, Handelsminister.

B. Rildal, Finansminister.

M. Hansen, Minister for de offentlige Arbejder.

M. Mathiesen, Landbrugminister.

Oberstløjtnant D. S. J. Strugstad, Forsvarsminister.

Stabsreder Michelsen og Advokat Vogt, Medlemmer af Statsraadsafdelingen i Stockholm.

Religionsforfølgelse.

For kort Tid siden meldte et Pressebulletin, at alle Byer i de russiske Besiddelser i Kaukasien, som beboes af Armeniere, er blevet erklæret i Krigstilstand. Det vil sige, at de civile Love ophæves for at give de militære frie Hænder til Undertrykkelse af den armeniske Kirkes Giendom.

I Kaukasusdistriktet er en stor Del af Befolkningen Armeniere, og Regjeringen holder paa at sende beroligende Kolonier af "ortodokse", d. v. s. græsk-katolske Bønder, for at fortrænge de oprindelige Beboere. De, som vil omvende sig til den græsk-katolske Kirke, bliver ikke berøvet sit Land, men gives Erstatning af Regjeringsland og andre Begunstigelser. Nylig hændte det, at femogtyve Armeniere lod sig bevæge til at erklære, at de vilde omvende sig til den græske Kirke, men angreb snart sit Hjem og sendte Bud til Synoden, at de vilde blive sin egen Kirke tro. Alligevel fik de Bud fra Guvernøren i Alexandropol, at de skulde holde sig færdige til at døbes paa en bestemt Dag, og det blev de ogsaa, fjendt de protesterede. Skaffter holdt Dag omkring dem og drøb dem med

Svæbber til Daabstedet, hvor Presten Vasilov foretog Daabshandlingen. Bønderne blev saa forbitrede over Vasilovs Tyranni, paa hvilket denne Historie kun er et lidet Eksempel, at de tilslut dræbte ham paa Alexandropolis Gader.

Kaukasus skal ligesom Finland med Magt russificeres. Til denne Ende har Regjeringen undertrykt de fleste armeniske Barmhjertighedsanstalter, underkastet deres Uvifer en streng Censur og lukket deres Biblioteker, blandt dem Biblioteket i Baku, som var det største i Kaukasus og var til stor Nytte for alle Distriktets Folkeslag. Der lægges Hindringer tværs for deres Handel og Forretning, og de fortrænges næsten aldeles fra Regjeringsembeder selv i de Distrikter, hvor Størstedelen af Befolkningen er Armeniere. For nogle Aar siden tog Regjeringen med Magt i Besiddelse de Hundreder af private Skoler, hvor armeniske Børn blev oplærte i sine Forældres Tro. Russiske Lærere indfaldes, og Regjeringen tillod sig Retten til at lukke Skolerne, hvis Giendomme beslaglægges. Efterat have faret Skolerne i sin Haand, var det næste Skridt at beslaglægge Kirkenes Giendom og overtage dens Styre. Heller ikke for dette Skridt har den russiske Regjering veget tilbage, og Armenierne frygter nu for, at deres Kirke snart vil udryddes; thi Regjeringen vil naturligvis affædige alle Prester, som er tro mod sin egen Overbevisning. Paa denne Maade er allerede den georgiske Kirke ødelagt. Der har været Oplob i mange af de fornemste Byer i Kaukasien som Følge af, at Kirkeendomme beslaglægges. I Alexandropol blev alle Forretninger lukkede, og Byen behængt med fort.

I Amerika har Armeniere i mange af Ostens Byer holdt Møder for at protestere mod, at den russiske Regjering tager i Besiddelse Giendomme, som ikke tilhører Armenierne i Kaukasien alene, men Medlemmer af den armeniske Kirke i alle Verdensdele. I Boston er der en Forening af Amerikanere, som kalder sig "Friends of Armenia" og som har til Hensigt at vinde Amerikas Sympati for de uheldige Armeniere. Foreningens Præsident er Mrs. Julia Ward Howe.

Desværre er der blandt Armeniere, der optræder som sit Folks Forhømpere, flere Partier. De mere krigeriske Elementer har tvovret at rydde afveien alle, som søger at naa sit Maal ved fredelige Midler, og det er kun et Par Dage siden, at en velkendt og indflydelsesrig Armenier, Sagatel Sagount, Præsident for Armeniernes Forening i Lon-

don, blev myrdet af "Ufaktisterne", som det mere yderliggaaende Parti kaldes. Sagount er heller ikke det første Offer for deres fanatiske Had. Der har været forsvigt mindst tre tidligere Attentater, og et af dem endte med Døden.

Rusland i Korea.

Endnu er ikke Krig brudt ud mellem Japan og Rusland over Besiddelserne i det fjerne Osten. Det forbyder fra officielle Kilder, at Underhandlingerne er i den bedste Gjænge, at en russisk-japanisk Traktat er næsten færdig, og at man kun har at afgjøre nogle faa mindre Punkter for at faa istand en fredelig Overenskomst.

Jmidlertid taler Rjendsgjæringerne et andet Sprog. Russiske Skibe og russiske Tropper affendes stadig til Osten. Mantschuriet er fuldt af russiske Soldater, og der er stærke russiske Befæstninger, som kan bruges til Udgangspunkt i Tilfælde af en Krig. Og ikke det alene, men russiske Tropper har begyndt at leire sig ved Jalusloden, og nu sidst kommer Efterretninger om, at russiske Soldater har gaaet over Eiben ind i Territorium, som uomtvistelig tilhører Korea, og at Rusland har befæstet Jonghampho i Korea. Af alt dette kan man drage den Lærdom, at Rusland paa ingen Maade har til Hensigt at lade sig stanse i sin Erobringsmarsch af det lille Japan. Derjom Japan skulde have erklæret Krig for at frelse Korea fra Bjørnens Klør, er det rette Dieblit nu forbi. Der var kun lidet Haab i alle Tilfælde om at Japan nogeninde i Længden skulde kunne strænge sig mod Czarregiets næsten uudtømmelige Hjælpkilder; men havde det rette Dieblit været grebet, kunde idetmindste Rusland været tilspiset et sølleligt Tab, især paa Søen, hvor de to Flaader i strategiske Forvande for en Tid siden stod næsten jevnlige. Nu har Rusland saaledes forstærket sig i Osten, at der er endnu mindre Haab for Japan.

Nu begynder Rusland ogsaa at kaste Mafften, og der er ingen Tvil om at hele den Kyststrøbe, som den russiske Regjering har taget Sigte paa, snart vil være i dens Besiddelse.

Bjørnens Marsch er langsom men sikker, og den slipper aldrig hvad den har faaet sine Klør i. Ligesom Finland i Vest og Kaukasien i Syd forvandles til russiske Provinser med russisk Regjering, russisk Sprog og russisk Religion, ligesom Mantschuriet mod al Tro og Love lægges til det russiske Rige, saaledes vil Korea ogsaa snart opluges, og Japan vil for bestandig være udelukket fra al Udvidelse af sine Grænser til Fastlandet.

Ophidselse i Kanada.

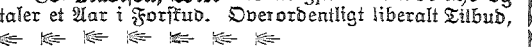
Maffs-Grænse-Kommissionens Dom, som paa alle vigtige Punkter blev affagt til Fordel for de Forenede Stater, har sat Sindene i Oprør fra den ene Ende af Kanada til den anden. Der tales baade om Uafhængighed og om Anneksering til de Forenede Stater. Flere fremragende Mænd har udtalt, at hvis det er Meningen at forære Kanada Stykke for Stykke til de Forenede Stater, er det bedre at komme godvillig, medens man endnu har Udstrækning nok og Betydning nok til at have en Stemme med i Betingelserne for Annekseringen saavel som i Republikkens Regjering. Den almindelige Mening udtaltes i skarpe Udtryk af den fransk-kanadiske Senator Poirier i Senaetet forleden, og det blev bemærket, at ingen Indvendinger høretes fra Regjeringen. Han sagde, at de Forenede Stater nu var i Syd, i Vest og i Nordvest, og spurgte, om det var Kanadiernes Mening at vente, indtil de blev aldeles omringede, før de vaagnede til Bevidsthed om den Fare, der truede dem. "Den næste Voldgiftsfjendelse kommer kanske til at angaa Hudson Bay. Sæt, at Grønland paa den Tid er i de Forenede Staters Besiddelse. Se hvorledes Jernringen kommer til at omslutte os, og hvorledes vi mere end før bliver udsatte for at miste endnu et Stykke af vort Land i en Voldgiftsfjægs angaaende Hudson Bay. De Forenede Stater har allerede gjort Krav paa dette Territorium, og det kan være, at vi igjen maa give Skib paa et Landstykke til "Rigets bedste Interesse." Han mente, at man ikke burde vente til de Forenede Stater havde sat sig fast i Polaregnene, men at man burde lade Danmark vide, at Kanada vilde have Førsteretten i Tilfælde af at Grønland skulde sælges.

I denne Forbindelse kan det ogsaa bemærkes, at den kanadiske Regjering har udsendt en Expedition til Hudson Bay, angivelig i den Hensigt at gjøre geografiske Undersøgelser, men ogsaa for at heise det kanadiske Flag over Egne, som ikke før har været gjort Kov paa, eller til hvilke Giendomsretten er tvilsom.

Overordentligt liberalt Tilbud.

Gjør det bekendt

—i—
de videste Kredse

at man herefter kan faa sit Udselsbrev "Snorre", en Bog paa 900 Sider med 400 Billeder, godt indbundet, samt Bladet "Amerika" et helt Aar, alt portofrit, ved at sende blot \$1.00 til Amerika Pub. Co. Madison, Wis. Dette gjælder baade nye og gamle Abonnenter, som betaler et Aar i Forstod. Overordentligt liberalt Tilbud, ikke sandt?

Blandt Brobyggere.

Finlænder ofrer Livet. Pettit-Grubens Schakt nær Duluth er brændt. Branden krævede et Menneskeliv. Jack Sutanen, en 24 Aar gammel finl Arbejder, tilbød sig at gaa ind i Gruben med en Slange for at slukke. Han blev strax overdølet af Røg og Gas og styrtede ned til Schaktens Bund.

Korlovelse. Prof. A. A. Reece ved St. Olaf College, som gjentagne Gange har gjort sin Alma Mater Væge ved sine Setre i Veltalenhedsforeninger, er forlovet med Miss Ida Sterman i Albert Lea, Minn. Miss Sterman er en afholdt Lærerinde i sit Hjemsted, har taget virksom Del i Søndagskolearbejdet og har gjentagne Gange været valgt til Sekretær for Luther Leagues Internationale Konventioner.

Svensk "Gamle Settlers Forening". Svenskerne i St. Paul staar i Begreb med at stifte en "Gamle Settlers Forening". Alle Svensker, som er 30 Aar gamle, og som har boet i Ramsey County i over tyve Aar, kan blive Medlemmer. Et Møde har været holdt og en Lovkomite er udsat. Ved et Møde, som holdtes Tirsdag Aften, skulde Organisationen blive fuldendt. Charles Wallblom er midlertidig Præsident og Louis Johnson midlertidig Sekretær.

God Post for en gammel Soldat. Mauritz Olson af Winona, Minn., en Veteran fra Borgerkrigen, er bleven udnævnt til en Stilling i Repræsentantenshusets "Soldiers' Roll" i Washington med et Salær af \$100 Maanedes. Udnævnelsen gjælder for Levetiden, og Olson kan ikke afsættes undtagen ved en Kongresbeslutning. Den saakaldte "Soldiers' Roll" bestaar af fjorten Pladse og blev oprettet af 48de Kongres. Olson har mistet begge sine Arme, og de eneste, som kan gøres disse Pladse, er Soldater, som har mistet Arme eller Ben. Den Mand, som Olson faar Posten efter, mistede ogsaa begge sine Arme i Borgerkrigen.

Mauritz Olson har en udmærket Krigsretorik. Han indgav Ansøgning om Posten for syv Aar siden og blev udnævnt ifølge Kongresmand Towneys Anbefaling.

Guldbrydning. Hans A. Engen og Hustru Mrs. Anne Engen i Newark, Wis., feirede nylig sit Guldbrydning. Omkring 100 af deres Slægtninge og Venner var tilstede og mange andre Gæster blev paa Gæsternes Vegne overrakt Guldbrydning af Pastor J. A. Berg.

Hans Engen er født i Land i 1823 og kom herover i 1846. Hans Hustru, som og saa er fra Land og blev født i 1828, kom til Amerika i 1852. De blev viede af Pastor G. A. Dietrichson i Luther Valley i 1853.

De har haft 11 Børn, hvoraf 8 lever, nemlig: Andrew Engen, San Francisco, Cal.; Louis Engen, Sioux City, Ia.; Mrs. J. A. Johnson, Grand Forks, N. D.; Mrs. Sam Thorsen, Canton, S. D.; Mrs. W. P. Bowen, Chicago; Mrs. S. P. Silberg,

Orfordville; Mrs. Martin Peterson, Chicago, og Mrs. Charles Mastuen, Beloit, Wis.

Hans Seland. Der er mange udprægede Personligheder blandt vor Lands norske Maalmænd. Markerede Ansigtet drager forbi, naar du mønstrer Flokken. Garborg, byster, tihsyneladende søsløvs for Omgivelserne, Smerie omfat i Tanter, Glæde, omfat i Lovl—et eneste langvarigt, mørktglødende Udbrud af norsk Tvil og Sagen. Mortenson, smilende, kaadest, naar han er dybest saaret, ham, i hvem det gamle norske Sprogs fineste Organer med et Slag vaagne sig til nyt og endnu rigere Liv; Per Sivle, mægtig og ensom, Skalden, hvis Kvad vil gaa fra Generation til Generation, fast meislede, uflidelige.

Hans Seland er ikke den mindst mærkelige blandt disse markerede Personligheder. Høi, rank, tæt, Muskler af Staal, stori, mager Karakterantag—Intelligensmand, Kunstner, Komiker og norsk Bonde. Man moa tænke paa de gamle Jænderinger, Viden-skabsmænd, Historikere, Hofmænd, Skalde og Gaardbrugere hjemme paa Jylland.

Der findes ikke populære Mand paa Norges Bygder end Hans Seland, snil, stillfærdig, godslig. De fortaar hinanden. De tjender Betydningen af hvert et Lonesalb.

Han er som sagt en mærkelig Mand. Bor oppe paa en Fjeldgaard langt øverst i Fjeldet. Det har hændt, at Folk vilde besøge ham og traaf ham i de tunge Bakker og ubejvomme Bergstræder, bærende Kornet paa sin Ryg op til Fjeldgaarden. Denne samme Mand, som var den aandsfuldeste nys i Selstabet i Kristiania. Han er en betydelig Forfatter. Han kan holde en Bjørnsamling i det mest staaende Gjører Timer igjennem. Naar han staar sig til at fortælle, kan han gaa fra Erlumf til Erlumf. Den samme Mand driver en liden Odelsgaard oppe i en Fjeldgrænd.

Jeg lagde første Gang Mærke til Hans Seland som Journalist naar han i "Firda" skrev Nyheder. Han havde ikke stor Pladsen. Det var ikke amerikansk Nyhedsstille med mange spændende Overførte og malende Detaljer. Han havde bare et Par Linjer at gøre med—ingen Plads til Overførelse. Men alle hans Nyheder fik et eget Point.

Ja, saadan var han.

Engang hørte han i Bergen om Lydstaemetoden, som ikke var kommen i Brug i de Dage han gik i Børneskolen. Men nu blev det ham fortalt, hvorledes man lærte at sige f—i—h—p osv. Næste Gang han kom til Bergen, havde han med sig en Skolehistorie—en Gut kommer hjem fra Skolen og Moderen hører ham staa og repetere Bogstaverne. Hun kommer efter ham og tror, han er blevet tullet. Det var da Moderen, Hans Seland gjengav. Folk lo sig næsten fordervet.

Naar du hører Hans Seland, vil du saa Norge tæt ind paa dig. Du vil mærke norske Folkelshæne, høre Sprogen og Spøtten og Mælselshen kæmpe om at saa søre Ordet.

Der er ikke mange Nordmænd, der tjender Norge som Hans Seland. Ikke bare Landet—det tjender han i hver Krog—men særlig Folket. Han skulde jo erobre Folket

—og ingen har erobret som han—erobret det med Spøg og Skjemt. De har staaet under hans Platform, Storfolk og Smaafolk, Akademikere og Fiskere, fra Kjølen og Lindsnes til Hammerfest og Russegrensen—idet mindste til Hammerfest. Han har læst deres Ansigt, han har løst Smilet hos dem alle.

De fortaar hinanden Bønderne og Seland, Fiskerne og Seland, ja selv jenske Grubearbejdere kan han med. Og dog skatter kanste ingen hans "Strøner" høiere end Damerne i Bergen og Akademikere i Kristiania.

En god Fortæller maa ikke vide om, at han siger noget, som kan vække Latter. Han maa være mest alvorlig, naar de andre ler. Han maa ikke vide om, at han kopleter. Jo mindre han ved om det, jo mer blir han et i med den, han giver sig ud for. Det er gammel Kunst i Norge at fortælle Strøner. Hans Seland har bragt den til Væge igen. Egentlig lever han oppe mellem Knauserne. Der driver han Jordbrug, driver det intens, i en god, men tungtindt Jord. Det er hans første Glæde at grave i Aar og vinde ind lidt nyt Land hvert Aar. Men saa maa han ud og fortælle. Han gjør det med en Slags ond Samvillighed, hans Hjerte er knyttet til Jædrenejorden, og did vender han altid tilbage. Det er ikke altid med den bedste Samvillighed, han rejser ud. Men denne hans Synd er hans Landsmænds største Glæde. Der rejste mange Skuespillere rundt paa Turneer før, de gjorde stort Spektakel, de lo bredt og de forberedte sine Tilhørere omstændelig paa grinagtige Morsomheder. De brugte store Midler. Hans Seland har afskaffet dem. Han har bragt gammel norsk Folkekunst til Væge igen. Den synes saa enkel. Man mærker ingen Midler!

Først blev Nordmændene glade i Hans Seland som Forfatter. Hans Ry for over det ganske Land. Saa opdagede de, at det var en norsk Bonde, som levede en Bondes Liv. Jædrenejorden paa Seland holdt ham fast. Da blev de ikke mindre glade i ham. Han er en af Norges mærkeligste Mænd.

Johs Lavik

fra Nær og Fjern.

Profesor Bernard W. Swenson af Wisconsin Statsuniversitet er bleven valgt til at forestaa Afdelingen for elektrisk Ingeniørarbejde ved Verdensudstillingen i St. Louis.

Britisk Ambassadør udnævnt. Sir Henry Durand, den britiske Ambassadør i Madrid, er bleven udnævnt til britisk Ambassadør til de Forenede Stater i stedet for afdøde Sir Michael Herbert.

Nelsons Skib i Fare. Admiral Nelsons Flagskib ved Trafalgar, "Victory", var nær ved at blive boret i Søen ved Portsmouth, England, af Slagskibet "Neptune". Det sled sine Forsøtninger og for ind paa den historiske Fregat, som blev betydeligt beskadiget. Slagskibet "Hero" og et Par Torpedobaadbelæggere blev ogsaa slemme skadede. "Victory" fik et Hul paa sit Fod og blev med Nød reddet fra at gaa tilbunds.

Hurtigt Krigsskib. Det nye Slagskib "Missouri" viste sig at være Havets Dronning i sin Klasse i en Prøve, som blev foretaget over Cape Ann-Banen under Veirforholde, der slet ikke var gunstige. Over en Bane af 33 Sømil og tilbage gik Slagskibet med en Fart af 18.05 Knob i Timen. Det antages, at Skibet under heldige Veirforhold kan opnaa en Fart af 18.22 Knob, en ny Verdensrekord for et Slagskib.

Historikeren Lecky død. William G. Lecky, den berømte Historiker, Professor ved Irlands Universitet i Dublin, er død af Hjertesygdom.

Lecky var født i Nærheden af Dublin den 26de Marts 1838. Hans videst betjendte Bøger er "History of Rationalism in Europe", "History of European Morals" og "Democracy and Liberty". Hans sidste Bog, "The Map of Life, Conduct and Character", udkom i 1899; den bærer imidlertid Mærker af Alderdommen. Skjønt Irælænder og Nationalist paa sin Vis var han som Medlem af Underhuset mod Gladstones Homerule-Forslag.

Rohl-Smiths Minde. Et Telegram fra Kjøbenhavn meddelede, at samtidig med Afsløringen af General Sherman's Rytterstatue i Washington den 15de ds. lagde de Forenede Staters Minister i Kjøbenhavn, L. S. Swenson, efter Paalæg af vort Udenrigsdepartement en Krans bundet sammen med de danske og amerikanske Nationalfarver paa Billedhugger Rohl-Smiths Grav paa Kirkegaarden i Kjøbenhavn. Blandt de tilstedeværende ved Anledningen var Billedhugger Stephan Stinding, som fuldførte Rohl-Smiths Arbejde, General Christensen af Brooklyn, der var en intlm Ven af General Sherman, samt de Forenede Staters Konsul. Minister Swenson holdt en kort Tale.

Voldgiftstraktater. Voldgiftstraktaten mellem England og Frankrig vil antagelig snart blive efterfulgt af en lignende Traktat mellem Frankrig og Italien. Den engelsk-franske Traktat er temmelig begrænset, idet den blandt andet bestemmer, at begge Magterne i hvert enkelt Tilfælde, inden de overgiver en Sag til Behandling ved Voldgiftsdomstolen i Haag, skal enes om de Punkter, der skal overgives til Voldgift. Det er ogsaa bleven paastaet, at Traktaten saaledes ikke binder nogen af Parterne til nogenligning. Dette kan paastaaes, men er ikke korrekt. Det er sandt nok, at de to Magter ved Traktaten kun binder sig til Voldgift i saadanne Sager, som de herefter maatte blive enige om at overgive til Voldgift; men Traktaten binder dog hver af Parterne til at overtage det offentlige Ansvar for at nægte at overgive til en uparisk Doms Afgjørelse et Spørgsmaal, som den anden Part er villig til og foreslaar at lade gaa til Voldgift. Et saadant Ansvar overfor Verdens offentlige Mening vil sjelden nogen Magt paatage sig i Sager, som stærkt ikke berører vedkommende Nations "Livsinteresser eller Uafhængighed eller Væge." Allerede at en Sag ifølge Overenskomst kan forelaaes overgivet til Voldgift, er et godt Stykke paa Vel til Tvilstens Bilæggelse.

(Mpls. Tid.)

Venlige Ord.

Fra Cambridge, Wis., skrives:
 Hr. Redaktør!—Jeg ser af Deres Blad, at Strømme angriber Dem angaaende Dr. Turbin. Jeg tror ikke, det vil skade Deres Blad, at De har hans Annoncement. Han er en paalidelig Læge og prøver at gjøre sit bedste; det har han gjort for mig.
 Venligt
 D. G. Volmberg.

Fra San Francisco, Cal., skrives:
 Hr. Redaktør!—Hermed en Dollar for "Amerika" for næste Aar. Har jeg forstaaet Deres overordentlige Tilbud ret, saa send mig mit Abelsbrev "Snorre"; hvis ikke, saa hold "Amerika" gaaende; endnu er ikke alle Jomsvikinger døde. Ne er ikke rædde, om "Nordvesten" hylja, for "Amerika" vil me hylja.
 Albert Thronson.

Fra Strum Wis., skrives:
 Hr. Redaktør!—Jeg sender hermed indlagt Check for \$2.00, en til Fornylse af min egen Subscription paa eders Blad samt en for Johan P. Frodahl, Box 5, Strum, Wis. Jeg haaber, vi faar "Snorre". Jeg skal gjøre alt, jeg kan, for eders ærede Blad her oppe.
 Deres med Agtelse
 Anton M. Rognlén.

"Mouze River Tidende" skriver:
 I en Avisfelte mellem Past. Wi. Stendahl og Past. P. G. Dittby blev det foreslaaet, da den endelige Skriftvevling blev utaalelig for det avislæsende Publikum, at opfordre de norske Prester i Landet til i sine Kirker at bede om, at Past. W. og P. maatte forlenes Naade til at slutte sit endelige Drøvl. Kunde det ikke være paatide at opsende en lignende Bøn for Prof. P. D. Strømme?

Fra Skykomish Wash., skrives:
 Hr. Redaktør!—Jdet jeg denne gang har den Gæde at forsøge "Amerika"s Læsefreds med en ny Abonnent, saa medfølger hermed \$1.00 i Money Order som Betaling. Den nye Abonnent er Andrew Hove, Skykomish, Wash. Og saa maa De med det samme sende ham Snorres Suga, vort Abelsbrev. Jeg skal efter bedste Evne arbejde for Bladets Udbredelse.
 Med særdeles Agtelse fra Deres gamle Ven,
 Marlin L. Lorengon.

Fra St. Olaf College.

Kjære Hr. Redaktør!—Den energistiske Naade, hvorpaa De forfægter Deres Standpunkt, forekommer mig heroisk. De udtaler freidigt det gam-

le Ord, at den, som kjæmper i de første Rækker, sejtrer ikke, men falder. Dean vender Deres Kræfter, Tid og Iad mig lige, Alderdom i at kjæmpe en saa tapper Kamp mod den dekadente Literaturs Talsmænd, en Kamp, der fra Deres Modstanders Side ofte føres under Anonymitetens Niddingsmaske, eller af Nænd, som paagrund af deres Stillinger og Uddannelse anses for prominente, og hvis Røst høres fra og paa skumle Steder; Steder, hvor mindst af alle disse Personer burde findes og høres. De store norske Blade er mønstret blandt Modstandernes Rækker, enten af materielt eller egoistisk Hensyn, eller fordi de mangler Vilje og Evne til at forstaa Kampens laurbærværdige Maal.

At De, Hr. Redaktør, har følt det som Deres kald at tage et saadant Standpunkt, derpaa er Deres Frimodighed og Uerlighed i Stridsjærelsen et Bevis. Eller hvad kunde vel have hindret "Amerika"s "Polich" ifra at have været fredfæl og "enig med alle"? Eller dets Redaktør fra at have valgt en anden Bane?

Det er vel tvilsomt, hvorvidt Deres nedgaaende Sol vil nogenfinde se Resultatet af Deres uegennyttige Kamp. Dog haaber jeg, at den Glæde vil undes Dem at se nogle Fortløbere af det virkelige Resultat, og vær forvisset om, at kommende Slægter vil takke Gud for Dem og Deres Arbeide.

Nu, Hr. Redaktør, det er ikke min Tanke at smigre Dem, og det af den simple Grund, at De har passeret det Stadium, og desforuden er min Ros eller Last uden større Betydning.

Tillad mig at ønske Dem Lykke og fornøjet Mod i Kampens nye Vending. Medens den gamle Vagtmand langt oppe i Norden under Polarctriklen lader sin Tordenstemme gjenlyde i Norges Haller, fremholdende Lutherdommen i dens uforfalskede Klarhed, maa ogsaa De gjøre et lignende Arbeide paa Amerikas Gletter. Lad Lutherdommens "Forevigelse" fremdeles være Deres højeste Formaal!

Det er en længere Tid, siden jeg skrev til Dem, og da var det angaaende de paatænkte Foredrag i Omegnen af Green Bay, Wis.; men jeg har dog fulgt med Dem i "Amerika". Jeg maa anerkjende Deres storartede Arbeide, der er saa omfattet af Møje, Misforstaaelse og Folks "Løvenethed", som De saa fortræffelig udtrykker det.

Det er mit Haab at høre Dem tale her ved vort College engang i Fremtiden. Haaber det vil lade sig gjøre.

De maa nu ikke anse dette "Pro-

dukt" som uncalled for. Sagen er den, at jeg maatte give min Sympati Luft.
 Uerbødigt
 Rudolph W. Petersen.

5 Bind for \$5.00.

Fem Bind af Rasmus B. Andersons Bøger er netop udkomne i en smuk og billig Udgave.

Disse fem er:

- 1) America not discovered by Columbus.
- 2) Norse Mythology.
- 3) Viking Tales of the North.
- 4) The Younger Edda.
- 5) Horn's History of Scandinavian Literature.

Disse fem Bøger er indpakkede i en card-board box og sælges kun in sets.

Prisen paa disse fem Bøger er blot \$5.00, mindre end det halve af, hvad de hidtil har kostet. Prisen paa dem har nemlig hidtil været og vil endnu vedblive at være, naar man kjøber dem enkeltvis, \$10.50.

"Amerika" har kjøbt en Forsyning af disse Bøger, og enhver, som ønsker dem, kan saa dem, Express betalt af os, for \$5.00.

Ordres bedes sendte til
 Amerika Pub. Co.,
 Madison, Wis

9½ Dag

Direkte til

Skandinaven

med Scandinavian-American Linjens nye, hurtiggaaende 10,000 Tons Dobbeltpropeller

Oscar II

som afgaar fra New York
 Den 11te November.
 Moderate Billetpriser.

Passagererne forlader Chicago 2 Dage tidligere

med gennemgaaende Tog. Bestem dig snarest og indsend \$5 i Indskrivningspenge, saa at vi kan reservere Plads for dig. Kom ihu, at du paa denne store Gæst-

EXCURSION

erholder alle Bequemligheder. Vi raader alle, som agter at gjøre en Lytstreife til Samlelandet, at tilskrive eller besøge os og saa Præisliste og fuldstændige Oplysninger.

A. Mortensen & Co.
 General Western Passenger Agents.
 126 E. Kinzie St., Chicago, Ill.

Kom ihu Jule-Excursionen fra New York den 9de December med "United States".

Den bedste Kaffe

—er—

Lumija Blend

(Udtales Lu-me-ja)

Den har sin egen Aroma, en fin Smag og en stimulerende Kraft, som gjør den til en oplivende og forfriskende Drik.

Den er Kaffejenderens Kaffe.

Vi har vore egne Flodbaade gennem det største Kaffealand i Verden. Vi er ghydt udrustede for Udsendelse og Brænding, og kan saaledes skaffe den bedste Slags Kaffe til moderate Priser.

Spørg din Kjøbmand efter Lumija Blend.

TABASCO-CHIAPAS TRADING AND TRANSPORTATION CO.
 Roasting and Blending Mills,
 223 Michigan Street, Chicago.

Savings Loan and Trust Co.

MADISON, WIS.

Indbetalt Grundfond \$100,000.00;
 Formue over en Million Dollars.

Betaler højeste Rente paa Indsæd.

Et Hundrede Tusen Dollars deponeret i Statskassen som Sikkerhed.

Galle Steensland,
 Præsident og Kasserer,
 (Ovenfor og nord for B. Konsul.)

R. S. Van Slyke,
 Vice-Præsident.

C. S. Steensland, Sekretær

Kirke og Skole.

Den norske Synode.

— Past. C. Schive, New Lisbon, Wis., var kaldet til Præst for Crookston og Mentor Menigheder i Minnesota, men har afslaaet Kaldet.

— Past. J. J. Ordal, Luverne, Minn., er ankommen til Decorah, hvor han er ansat som Assistent for Bestyreren af Publ. House, Past. E. Wulfsberg, hvis Helbred i den senere Tid er mindre tilfredsstillende.

— Søndag den 4de Oktober stiftedes en Menighed i Flora, Benson Co., N. D. Menigheden er vel ikke endnu ret stor, men har Udset til at kunne voxe i den nærmeste Fremtid. Past. S. S. Frost som har optaget Arbeidet der, blev ogsaa kaldet til Menighedens Præst.

— Den 14de Oktober blev fejret ved Grand Forks College ved et for Anledningen passende Program. Taler blev holdte af Past. C. Berrum, Prof. Tinsgelstad og Herman Moberg. Desuden bestod Programmet af Musik ved Miss Hannah Tjelstad og Sangforeningen "Hjarne".

— Pastor Ambalsrud i Crookston, ser sig nødt til af Helbredshensyn at nedlægge sin Virksomhed der og reise til Norge eller antage Kald i et mere fordelagtigt Klimat. Menigheden søger derfor efter ny Præst. Pastor Ambalsrud vil ikke forlade Menigheden, før hans Eftermand er tiltraadt.

— Liberty Menighed i Deerfield har kaldet Past. L. Ringoen i Chicago til sin Præst. Siden Menighedens Sjeltesørger, Past. Grevstad, afgik ved Døden ifjor Sommer, har Menigheden været betjent af Nabopresterne med Gudstjeneste, men har meget savnet det Arbejde, som alene kan udføres af en Sjeltesørger, der bor i Menigheden. Det er at haabe, at denne Menighed som er en af de ældste i Samsundet, snart maatte faa sin egen Sjeltesørger, skriver N. D. B. i "Kirket."

Den Forenede Kirke.

— Ved den Forenede Kirkes Normal-skole er der nu 88 Elever.

— Past. Gerhard Rasmussen har resigneret som Præst for Bethlehem Menighed, Minneapolis.

— Smedkerarbeidet paa Skolehuset ved Barneheimmet i Beloit, Iowa, er fuldsørt, og man holder paa at male Huset indvendig. Man holder ogsaa paa at indsætte Barneapparat, men det gaar smaat, fordi man ikke har kunnet faa alt Materialer i rette Tid.

— Pastor E. J. Sandvig, som i over 13 Aar har været Præst for Blue Earth og Liberty Menigheder, Fairbault Co., Minn., holdt sin Afskedsprædiken i Liberty, 27de Sept. og i

Blue Earth 4de Oktober. Han er nu tilflyttet sit nye Kald i Paulsbo Wash. Som Udtryk for den Velvilje han er omfattet med gav Liberty Menighed ham et Afskedsbrev paa 55 Dollars, og Blue Earth Menighed et Offer paa 110 Dollars.

— Scandinavia Academy, Scandinavia, Wis., fejrer den 31te Oktober Reformationsfest, og 10. Mars Jubilæum. Det er nu 10 Aar siden Skolen først aabnede sine Døre til Elever, med Pastor Aubol, "Lutheraneren"s nuværende Redaktør, som Bestyrer. Skolen har sponget sig op fra en begyndende Institution med nogle faa Afdelinger til en af Stat og Kirke anerkendt Anstalt. Der gives Undervisning i tre akademiske Afdelinger, "classical," "scientific" og "English", en Normalafdeling paa 10 Aar, i et "commercial" og et "stenographic" Kursus, hvert paa et Aar, samt Kursus i Musik og Sang. Skolen har i Løbet af disse Aar udeksamineret ikke mindre end 122 unge Mænd og Kvinder, som sees indtrulrede i dens Alumni-forening, skrives der til "Lutheraneren".

Af en Korrespondance fra Amerika til Norge.

I "Lutherisk Kirketidende", som udkommer i Kristiania, Norge, har Past. Olaf Gulbfeth af den Forenede Kirke leveret en Korrespondance "fra Amerika", hvori han fornemmelig skildrer Marsmøderne i de norske lutheriske Samsfund, og dvæler udførligt ved den norske Synode. At han efter vor Overbevisning ikke opfatter alt i deane paa den rette Maade, forstaaer sig jo i Grunden af sig selv: men de Betragtninger, han tilslut anstiller over Synoden og dens Arbejde, er saa velvillige, at vi ikke kan andet end udtale vor Glæde og Taknemmelighed derover, ligesom vi skylder at lade vort Samsunds Medlemmer vide, at der indenfor det Samsund, som vi gjerne betegner som vore Modstandere, dog ogsaa findes dem, der har et saadant Sindelag som det, der har fundet sit Udtryk i den nævnte Korrespondance. Det heder altsaa i denne:

"Den norske Synode har jubileret. Men denne Jubelfest skulde have omfattet en langt større Del af det norske Folk herover, end den nu kunde gjøre. Der er mangt et graat Hoved ogsaa udenfor Synoden, som kunde have ret til at blande sig i Jubelfæren. Det er vemodigt at tænke paa, at saa ikke kunde ske. Og der er en anden Ting, som ogsaa er vemodig. Det er dette, at gennem Synodens Festjubel toner der flere Hentydninger til, at de øvrige, som i Tidens Løb er skilte fra den, er farne bild fra Hovedsandsbunden i den lutheriske Kirke. Saaledes siges under Behandlingen af Retfærdiggjørelsen, at de, som har forladt den norske Synode, ikke tror, at en Synode retfærdiggjøres

ved Troen alene. Det kunde kanske ikke undgaaes at nævne det. Men det er visseelig ikke behageligt for dem, der har stridt netop for at bevare den lutheriske Lære fri for misjourist Tilsetning, at høre, at de ikke kan deltage i Jubelfesten, fordi de har soiget sin Fædrenerro.

"Dog—ære den, som æres bør! Og da er der dette at give den norske Synode Ære for, at den har haft et Princip, den har villet noget. Og for Gjennemførelsen deraf har den kæmpet—ofret og lidt. Under dette har den staaet sammen som en Mand, og synes i de senere Aar at staa som Organisation mere kompakt end nogensinde. Og fremdeles skal kun have Æren af at være Banebryderen for den Manddannelse, som findes blandt de norske herover, og at have knyttet denne Manddannelse til en afgjort positiv Kristendomsopfatning. I den Henseende er Oprettelsen af Luther-College i Decorah i 1861 en af de store Begivenheder i den norsk-amerikanske Kirkes Historie. Endvidere skal det nævnes til den norske Synodes Ros, at den har holdt Fædrenes Sprog og kirkelige Skikke i Agt og Ære og ikke paa Ryndet Forandringer, hvor det kunde undgaaes. Der er meget at takke Synoden for paa dens Hæderdag. Maatte Gud i Naade faa lise op i de Taager af Lærdoms Veir og Bind, som endnu hviler over den norsk-amerikanske Kirke, saa de rige Gaver og Kræfter, som den norske Synode sidder inde med, kunde komme hele den norsk-amerikanske Kirke tilgode.

Formand Roren har nylig ogsaa fejret sit Femtiaarsjubilæum som Præst i Washington Prairie Menighed søndenfor Decorah. Paa samme Dag fejredes ogsaa hans og Hustrus Guldbrud. Pastor Roren kom til Amerika i 1863, var Synodens Sekretær fra 1855 og udover, Viceformand fra 1871—76, Formand for Iowa Distrikt 1876—94 og siden Formand for Synoden. Det Strøg, som Past. Roren betjente fra først af, er nu delt mellem henimod 30 Præster med over 50 Kirker. I Festens Dækkelse vil visseelig ogsaa mange fra den modfatte Veir glemme hensbundne Tidens bitre Kampe, og være med at hylde den alderstegne Hædergæst for, hvad han sammen med sin Hustru ofrede og led haardt i Nybyggelivets Dage, og for, hvad han siden har nedlagt af trofast og dygtigt Arbejde, aldrig svigtende sin Overbevisning, istand til at øve Indflydelse og vinde Agtelse, hvor han kom, og altid fuld af Æver og Kjærlighed for den lutheriske Kirkes store Opgave herover. 50 Mars Arbejde i en og samme Menighed! Det høres som bekjendt til Sjældenhederne. Og saa at saa staa efter 50 Mars Arbejde med den Begems- og Mandskraft, som Past. Roren endnu gjør. Det er endda sjældnere. Ingen vil misunde ham eller de to andre Hæ-

dermænd—Ottesen og Stub—den norske Konges Æresbevisning."

Efter dernæst at have omtalt Den Forenede Kirke, Frikirken og Hauges Synode slutter Korrespondenten saaledes:

"Jærend jeg slutter denne Korrespondance—som desværre er et Hæftværksarbejde—være det mig tilladt at gjøre en liden Bemærkning af personlig Art. At skrive kirkelige Efterretninger fra Amerika til et norsk Blad uden at hjemfalde til Kritik fra en eller anden Kant vil forhaabentlig anerkjendes som saare vanskeligt, for ikke at sige umuligt. Der vaages naturligvis af de forskjellige Samsunds Mænd med Opmerksomhed over, at de i ingen Henseende maa forurettes eller forkjertes i Moderkirkens Dine. Men naar jeg skrev—se "Luth. Kirket." for 4de Oktober 1902—'at hvis Forening skal ske, maa Den Forenede Kirke gaa ind paa, at Skriften lærer, at Gud i Omvendelsen intetsomhelst Hensyn tager til Menneffets Forhold', var jeg mig bevidst, at saaledes er den antimisjouristiske Sides Opfatning af Synodens Lære, og saaledes har jeg efter den Smule, jeg har læst af den, selv ment at maatte forstaa den. Smidlertid er jeg glad over, at Prof. Laur. Larsen fik Anledning til at forsvare Synoden mod formentlig Forkjertelse i Moderkirkens Dine. Hvad Lærestriben herover ellers angaar, saa maa det siges, ikke bare hvad Redaktionen af nærværende Blad har sagt, at meget 'paa Afstand var vanskeligt at forstaa', men at meget er vanskeligt, ja umuligt at forstaa, endog paa ganske nært Hold."

Rigtigheden af den sidste Bemærkning om Vanskeligheden, ja—som det synes—Umuligheden af at forstaa den nærværende Lærestrib, og det "endog paa ganske nært Hold", har vi haft rig Anledning til at erfare; men en virkelig Umulighed kan der her ikke være for den, som ærlig vil se og kjende Sandheden. Hvad der behøves, er i Grunden kun den Enfoldighed, som simpelt hen bliver ved Herrens Ord uden at lade sig lokke bort derfra af egne eller andre menneffelige Tankers Følgs. Men selv den frommeste og oprigtigste kan ofte længe forvildes af saadanne Lygtemænd; og det være derfor langt fra os at sælde strenge Domme over alle dem, som efter vor Overbevisning farer vild. Dersom det er sagt i vor Jubelsynodes Forhandling om Retfærdiggjørelsen, at "de, som har forladt den norske Synode, ikke tror, at en Synode retfærdiggjøres ved Troen alene", saa har Meningen været at sige, at deres Afviselser fra den Lære, vi har forsvaret, følgerigtig eller konsekvent gennemførte vil lede til Forkættelse af denne Hovedlære. Det er jo bekjendt, at ogsaa den reformerte Kirke efter Ordlyden tilflemmer Læren om Retfærdiggjørelsen af Troen; men vi ved alle, at

den fører falske Lærdomme, som i sine Konsekvenser omstøder denne Lære. De oprigtige blandt dens Medlemmer trækker imidlertid ikke disse Konsekvenser, men tror enfoldig i sit Hjerte, at de bliver retfærdige for Gud alene af hans Naade ved Troen paa den Forsløsning, som er i Kristus Jesus. Saa ogsaa med Medlemmerne af de forskellige lutheriske Samfund, som indbyrdes beljæmper hverandre. De kan sige og mene og have ret til at mene, at deres Modstandere ved sin afvigende Lære fornægter Retfærdiggjorelselæren; men vi ved dog, at disse samme Modstandere kan være sande kristne, og da har de Retfærdiggjorelselæren ren i sit Hjerte. For saadanne oprigtige lader dog Gud det Igttes ogsaa at komme til Klarhed i Erkjendelsen af de andre Lærdomme, hvorover endnu "Laager hviler" for deres Dine. Saaledes haaber vi, at det ved fortsat Vidnesbyrd og Forhandling skal blive klart for de oprigtige, at der ikke er nogen "misfournit Tilsætning" til den lutheriske Lære, men at det, som de saakaldte Misfournit hævder, intet andet er end den egte, rene gamle lutheriske Lære, som er nedlagt i vor Rørbordiebog. Men "vemodigt" er det, at uidentvil saa mange, som ikke vil andet end Sandheden, saa længe skal lade sig omtumle af saadan "Lærdoms Veir og Wind", som strider mod denne Lære. Gud selv lyse op i disse Laager!

"Kirketidende".

Thomas Ringo.

14de Okt. 1703.

(Af M. J. Giesing i "Morgenbladet").

Naar Klokkerne slaar
Og Salmesang gaar
I Søndagens Fred over Land
Og samler og samler
De vidfarne Tanker
Og synger og synger sig frem
Gjennem Hjertet og Hjem—
Vi mindes med Tak den Mand,
Som blev,
Mens Hjertene tørsted og bled,
Guds Menigheds Kirkegang
Under Klokkelag
Med sin strifte og freidige Morgensang.

Den Mand er Thomas Ringo
— hans Morgensang den herlige:

Nu rinder Solen op af Østerlide,
Forgylder Alhippens Top og Hjergets Side
Vær glad, min Sjæl, og lad din Stemme
Klinge,

Etg op fra Jordens Bo
Og dig med Tak og Tro
Til Himlen svinge!

Vi kan gjerne sige, det er Thomas Ringo, som har skabt vor Salmesang.

Det er idag 200 Aar, siden han døde,

Den Dag idag synger vi Salmer sammen med den danske Kirke — som med den hele kristne Kirke Verden rundt — om vi end har naaet frem til at skabe os vor egen Salmesang, væsentlig gennem Landstad og Bly — og

Vindeman. Men dengang klang alle vore Toner sammen med de danske — og i de Sange, vi nu eier for os selv, klinger endnu igjen et mægtigt Ekko fra den danske Sang, ikke mindst fra dens først Toner, som de lyd fra Ringo's Harpe.

Vel havde den dansk-norske Kirke allerede før Ringo's Tid sin almindelige Kirkesalmesang. Men det var saagodt-som udeslukkende paa "fremmede og udlændiske Ringer", at Salmesangen dengang fik svinge sig op til Faderhjemmet.

Thomas Ringo er født i Slangerup den 15de December 1634. Hans Fader, Hans Ringo, var en fattig Vinmedaaver, skotsk af Fødsel. Den gamle Thomas Ringo, Digterens Farfar, var i Slutningen af det 16de Aarh. flyttet fra Skotland til Danmark, hvor han bosatte sig i Helsingør og blev Kong Christian IV's Tapetmager.

Hos en adelig Familie paa det nord-sjællandske Gods Søbygaard, som nu er i norsk Besiddelse, tjente den unge teologiske Kandidat sine første Stillinger som Huslærer. Vel siges der om ham, at han "ved sin Lærdom og Skikkelse gjorde sit Navn bekjendt for mange fornemme Folk". Men Ingen skulde ane, at Nordens største Salmestald boede i den fattige Huslærer, som i et temmelig plumpt Heltebidt "Søbygaard's Roklage" besang en Tyr, som "ved en ufornødentlig Død hastigen blev henrykt". Det var Thomas Ringo's første Skridt paa Digterbanen.

Thomas Ringo's digteriske Personlighed var næst sammenvævet med hans religiøse Personlighed. Hans Salmesang er ligesom hans religiøse Livs Manddrag. Men Ringo's religiøse Personlighed har ikke bundet Skikkelse uden gennem Kamp og en lang Tids Udvikling og Væxt, fuldblyrdet i den praktiske Prestegjerning og ved Sjælesyrgerens personlige Erfaringer. Og de haarde, indre Kampe, han har gennemlevet, løser sig i hans Salmesang op i de skjønneste Harmonier.

Aldrig er jeg uden Naade,
Aldrig dog foruden Naade,
Altid har jeg Suk og Ve—
Altid kan jeg Jesus se?

Det er først efter 13 Aars praktisk Prestevirksomhed, at han begyndte at udgive sine "aandelige Sjungerchor", som skulde lede Opmærksomheden hen paa ham, og som omfattet foranledigede den Henvendelse, som Kong Christian V rettede til ham om at udgive en ny Salmesang for den dansk-norske Kirke, og som endelig — efter mangehaande Vanskeligheder og Intriger fra andet Hold — blev Grundlaget for "Ringo's Salmesang", der udkom 1699,

Vi skal ikke her opholde os ved de historiske Detaljer, som grupperer sig omkring dette Arbejde. Heller ikke skal vi opholde os ved Thomas Ringo's ydre Livshistorie. Kun skal det siges, at alle de mange Vanskeligheder og personlige Ubehageligheder, som beredtes ham i Anledning af Salmesangens Udgivelse, visselig har gjort sit til at svække hans Helbred.

Han led meget i sine sidste Leveaar. Dagen før sin Død fik han en let Svøm. Da han vaagnede, sagde han: "Herre, Gud — imorgen faar vi en delig Musik at høre!" Næste Dag (den 14de Oktober 1703) gik han bort for selv at lytte til den store hvide Flok og Helteskare's delige Jubelsang indfor Tronen og Sammet.

Men der randt en Morgen ogsaa for den Menighed, han havde elsket — en Morgen med delig Musik — en Lovsangs Morgen for den dansk-norske Kirke. Den gav Lyd — den gav Luft under Vingen —. Aldrig før havde Jesu Menigheds Troeskiv kunnet løfte sig saaledes op til sin Herre i frisk og freidig Jubelsang — og Bøn og Tak steg som en hvidvinget Skare op mod den blaa Himmel. Den Dag idag gitter Luften under de Salmesangens Vingeslag.

Ringo's Salmesang benyttedes — endnu for saa Nar siden paa sine Steder i vort Land som Menighedsalmesang. Og ikke mindre end 117 af Ringo's Salmer har Landstadbudet gaaet over i sin Salmesang. Der er sagt om Ringo's Salmesang, at den kan betragtes som et stort episk Digt, hvor Jesus Kristus er Helten og al hans Gjerning Themaet — eller som Grundtvig synger:

Herrens Storbort, Død og Pine,
Hans Opreisning, Himmelfart,
Hans Besøg hos alle sine
Og hans Naab: Jeg kommer snart:
Det var Ringo's Skjaldeare,
Hig paa Smil igjennem Taare:

Han hilser Frelseren med Salmesang, der han ligger i Krybbe "Hø og Straa" — mens "Englelyk og Vre skinner af hans Diesten". Han stiller sig ved Siden af den gamle Anna og Simeon, "den Olding prub" og glæder sig med dem. Han følger Jesusbarnet i Vandflygtigheden og staar med Graad i Diet, naar han tænker paa hans "Flugt, hans Sorg og Møte". Han synger om det "Tolvaarsbarn iblandt de Værdes Skare" — om Jesu Daab, hans Undere og Taler — om Jesu Lidelse ligesom det Dieblif, da han "over Redron træder" indtil den sidste Stund, da

Han sagde: Fader i din Haand—
Besaler jeg min Sjæl og Aand—
en herlig Salmesluk, som Landstadbudet har optaget (No. 316 — No. 331)

Men — Døden er opslutt til Seir:
O prægtig Morgenglans,
Som overgaar al Sans!
Guds Søn, vor Sol, er oppe,
Og gennem Dødens Troppe
Har segtet sig med Vre—
Han Navn velsignet være!

Det er Hødepunktet i al hans Salmesang — Jesu Lidelse, hans Død og Opstandelse — al hans Virken, al hans Kjærlighed og Herlighed. Det er hans Trøst og Haab og hans dyreste Sjæleglæde. Derfor længes han saa inderlig efter at stedes for Frelserens Vresæde — ham evig Lov frembære med Engle-Tak og Vre! Men sin Menighed vil han have med. Derfor raaber han til hver en Kristen sit Vægtervers: Sover J — hvor kan J sove — o, J Sjæle-Vægtere!"

Og atter samler han al sin Kjærlighed til Jesus og til hans Menighed i dette:

Vaang op og slaar paa dine Strenge—
Syng mig en delig Morgensang,
O, kjære Sjæl, og dryg ei længe,
gør med din Tak en Himmelgang!

Som Thomas Ringo's Salmesang saaledes er Menigheds-Sang og slaar paa alle Guds Børns inderste Hjertestrenge, saa er den ogsaa en personlig Sang. Hans personlige Livs dybe og dyrebare Erfaringer skal lede Menigheden frem.

Endel af sine Salmer har Ringo digtet over kjendte Folkemelodier. En lykkelig Ide. Dermed kunde de saa meget lettere blive Folkets Eie og Kirkesangen baaren af en ægte national Aand.

Bersmageren fra Søbygaard var en Digter af Rang. Han er i Besiddelse af en Aandens Flugt og en Troens Frugt, som giver hans Salmer Plads blandt de herligste, Danmark har frembragt af den Art.

Tænk paa den delige Paastesalme: "Som den gylden Sol frembryster" og denne Salmes sidste Vers med det syvfoldige Tak!

Thomas Ringo har kæmpet og lidt. Men han har ogsaa bundet en Seir, som gjør, at der over al hans Salmesang hviler et Skær af Fred, Sjælens inderlige troesfreidige Fred, som han i sit Hjertesuk for Værdag Aften giver Udtryk i de skjønne Ord:

Sov da, sov i Jesu Arme,
Viger alle Verdens Larve,
Jeg er i min Jesu Skjød.
Han mig skal af Mørket føre,
Han min sidste Svøm skal gjøre
Kolik sagte, sagt og fød.

Beflignet være Thomas Ringo's Minde.

Forenings-Sange.

En Pamflet, som vil interessere mange, som sørger over Rikespaltetelsen blandt vort Folk, er netop udkommet. Den er tilegnet det norske lutheriske Kirkefolk i Amerika, og indeholder blandt andet: en Indledningsang, en Sang til hvort af de fem norske lutheriske Kirkesamfund, samt en Jubelsang, udsatte som Korsange med ny, friskemmig Musik. Faas Udgifveren, Pastor N. R. Fjellstad, Springfield, Minn., for 30 Cents. Fire Exemplarer for en Dollar. Prøv dem, og behold saa det gode.

Bør Presten studere norsk Literatur?

II.

Spørgsmaalet blir nu tilfids, om Presten skal ofre Tid paa den norske videnskabelige Literatur. Naturligvis er et Værk som "Snorres Kongesagaer" et historisk videnskabeligt Værk. Det har jo Dr. Gustav Storm godtgjort i sin Afhandling over Snorre Sturlassons Historiefortælling. Men vi tænker nu nærmest paa den nyere videnskabelige Literatur. Man kan ikke forlange meget af en Prest her paa dette Omraade, allermindst af en Prest, som er opdragen og uddannet her i Landet. Men der gives dog visse Skrifter, som han ikke kan være ubdenksom, men endog have gennemlæst og gjenneomt, fordi de streifer saa nær ind paa hans eget Omraade. Jeg figter her til Biskop Dr. Bangs Afhandlinger "Om Midgardssormens Prototyper", "Bidrag til de sibylliske Oraklers og den sibylliske Orakelbogens Historie i Middelalderen" samt "Et sibyllisk Orakel fra Middelalderen". Af beslagte Art er ogsaa "Bidrag til de mytiske Eddadigtes Theologi", en kritisk Behandling af Eddadigtenes Gudsbegreb i Festskriftet for Professor Sophus Bugge.

Men endnu mindre undværlige for en norsk lutherisk Prest er Bangs klare og koncise: "Udsigt over den norske Kirkes Historie under Katolicismen" fra 1887 og "Udsigt over den norske Kirkes Historie efter Reformationen". Lad mig her citere en Biografi: "Bang forstaaer at sige meget i saa Ord og give klare og sikre Overblik samt forsvigt at lægge en velordnet og grei Plan. Hans Stil er klar, syndig og energisk, paa samme Tid som han i saa, men sikre Drag kan tegne en enkelt Person eller karakterisere Begivenheder, Forholde og Tidrum osv., saa det væsentlige og eiendommelige staar som lyslevende for en." Vi vil her ogsaa nævne "Kirkelige Smaasnykker" af samme Forfatter og der fremhæve den fortræffelige Skisje af Luther og hans Reformation. Dr. Bang er en Nordlands Søn, og der er noget af Sønens saltfriske, store farverige Drag i hans And som i hans Stil.

Lige efter Bang nævner vi Sophus Bugges Skrifter: "Studier over de nordiske Gude- og Heltesagns Oprindelse" og hans Bidrag til den ældre Skaldedigtningens Historie". Sophus Bugges geniale Litterale Undersøgelser anbefaler sig som noget af det skarpsindigste, en Prest kan blive Vidne til. Han er genial, det maa siges i Ordets bedste Betydning.

Pastor Brun i Bergen leverede i sin Tid Forelæsninger i Kirkehistorie ved Universitetet. Af ham kan nævnes "Oplysningens Tidsalder og Rationalismen" i forrige 3: det 18de Aarhundrede. Dette Arbejde vil en Prest i Amerika høste megen Frugt af.

Af Religionsfilosofi eller liget noget kan nævnes et Værk af Overlærer Ellesen: "Om Moralens Oprindelse". Og kan vi har godt af at læse ogsaa A. Wildhagens Bog: "Vor Tids Determinisme". Den blev meget læst og diskutert, da den udkom i 1887, just da Naadevalgstriden splittede den norske Synode. Det var en Bog, som fremkaldte livlig Diskussion ogsaa i Studentersamfundet. "Har du læst Wildhagens Bog?" Det var et Spørgsmaal, som enhver Student maatte være forberedt paa at faa i de Dage, selv om han ikke var teologisk Student; thi i Studenterverdenen er der altid brændende Spørgsmaal paa Tæppet, og en velopdragen Student og Academicus maa jo følge med i disse Spørgsmaal. Der skal jo aande en tindrende Sommerluft over Studenternes herlige Horisont. Men lige vakre Tanker falder naturligvis paa Landeveien her i Materialismens, Naturalismens og Nyttelærers tørre Orden. Gramenslæsnings og base ball, se det er det hele,—naar da ikke anden Sport er ved Haanden. Den "slide" Rationalisme og det sladdubede Frikeri, som regjerer Statens Skoler og mange kirkelige Institutioner, er naturligvis bare en Marsag.

Men lad os gaa over igjen til det fattige Norge, som dog er rigt paa Tanker og Ideer, saa friske og levende som Naturens Flor i Mai og Juni. Amerika har egentlig intet Baarliv, saa vi slet ikke kan gjøre den norske Vaar anstuelig for de "Jndfødt".

Presten er jo Sjælesørger, han er ikke bare "Lærer", som den ultraortodokse Retning hynder at kalde ham. Derfor er det af største Vigtighed for ham at kjende saa meget til Menneskets Sjæl, at han nogenlunde kan sige, hvad Sjælen er. Og dog leder vi forgjæves efter et jaabant Sag som Sjælelære, Psykologi, naar vi skal finde frem de Discipliner, som foredrages ved vore "Prestekoler". Hvad kommer det af? Lad Biskop Heuch saa Ordet: "Guds Aabenbaring skal jo gennem Troen blive Hjertets Eiendom og paa mangfoldige Maader virke bestemmende og bfrugtende paa det hele Sjæleliv. Deraf kommer det, at et ret Kjendskab til Menneskets hele aandelige Væsen—Sammenhængen mellem Legeme og Sjæl,—de forskellige Sjælskræfter i deres indbyrdes Forhold, saaledes f. Ex. den for al kristelig Erkjendelse saa yderst vigtige Lære om Samvittigheden,

som d. t. centrale Organ for Livet i Gud, gjør en sand og dyb Indsigt i Sjælelæren til en Nødvendighed for al Teologi, som vil give videnskabelig Fortsættelse af det indre Livs Art." Vi kan ikke sige, at den norske Literatur er meget rig paa dette Omraade. Lidt findes dog, og det som findes, er ikke den nye darwiniske Surdeig. Vi kan nævne "Opdragelsen af Menneskets Sjæl" af Seminarielærer D. Rhythen. Dette er et elementært Værk for Begynder, enten de er Elever ved et Skolelærerseminar eller ved en Presteskole. En dansk Forfatters Sjælelære, N. J. Nordlunds (Pris 95c) er vist heller ikke at foragte. Men jeg vil her specielt gjøre opmærksom paa et norsk Værk: Vi lje af Dr. Alfred Grifsen, som Teologer visse vil læse med udelst Interesse. Her forudsættes Kjendskab til Sjælelæren paa ethvert Punkt, og for en, som sidder inde med Psykologiens vigtigste Momenter, vil denne Afhandling være en ren Nydelse. Forfatteren anstuer Menneskets Sjæl eller Aand væsentlig som Vilje, og paaviser da Viljens Viringer gennem de forskellige "Soner", som vi alle er fortlørlige med. Det forklarer Titelen. Jeg beklager, at Professor Monrod ikke lod sine Forelæsninger over Psykologi optage med Hurtigskrift og udgive som Bog. Jeg ved mange vilde have stort Udbytte af den. "Kompendier" er jo han den tørre, livløse Benrad. Forelæsningerne havde sit specielle Værdi deri, at de ikke blot meddelte Kjendskab til Menneskets udsødelige Del; men de var saa stikede til at vække og hæve Aanden op af Naturlivet, saa de Tilhørere, som nogenlunde fulgte med, blev sig sin egen Aand bevidst.

Apologi og Polemik, Forsvar og Angreb. Disse to Discipliner er saa gamle som Kristendommen. Hvor ofte ser vi ikke, at Jesus for at forsvare sig, gaar over til Angreb paa sine uforsønlige Fiender! Den norske Literatur er ikke blottet for Bøger af den Art. Krogh-Tonnings: "Om den ældste kirkelige Apologi overfor den græsk-romerske Hedenkabs Tænking" er vissevis noget af det bedste fra denne Forfatters bedste Tid.

Han fik jo ogsaa god Hjælp og Opmuntring fra ingen ringere end Professor Raspari, og vi kan derfor trygt anbefale denne vakre Indledning til "Kirkesædrenes Skrifter i Udvælg". Heuchs "Bantroens Væsen" er vel nærmest Polemik, og dette Værk skal danske Teologer have ønsket var blevet til i Danmark, saa værdifuldt var det i deres Dine. Polemik er vel ogsaa Sigurd Odlands: "En populær Jmødegaaelse af Ar. Jansons An-

areb paa det Nye Testamente, der gjør god Tjeneste endnu, hvor Presten træffer en Gjenganger fra Jansons "Menighed".

Professor Gisle Johnsons Bøger skal anbefales sig selv, især hans "Forelæsninger over Dogmehistorien" og "Forelæsninger over den kristelige Etik". I disse møder Læreren Johnsons nye Stil, denne klare, gennemsigtige Stil, der vidner om, at Bjørnsøns Paamindelse toges til Hjerte. Johnson indsaar vel selv, at den sammenfildrede Stil i "Grundtrids" virke sig var vanskelig at komme igennem. Jeg kan ikke skjønne, hvorfor ikke Gisle Johnsons Etik kunde findes i ethvert danned norsk lutherisk Hjem end sige da i Prestens Bogsamling. Og hans Dogmehistorie er nu ganske fortræffelig ordnet og saa smukt fremstillet, at vi synes se, hvorledes Tankerne løber sig sammen.

Iaer har sidste Afniit: Reformationstiden, der fuldender sin Udvikling i Konfordinformelen, stor Betydning for os Norske, som ligger og fører Lærestrid, for vi kanske har sat os grundig nok ind i selve Læren, altsaa for vi kjender rigtig til, hvad vi strider om. Jeg tviler ikke om, at vore ledende i Striden har studert disse Ting og gravet i gamle Folianter, men Johnson giver os Udbytte og Resultatet af aarelange og gjentagne, rollige Overveielser. Det er ganske velkommen Vare for os, som snart sagt ikke kan bære os for Støv. Og Johnsons nævnte Værker er Forelæsninger, som skrider jævnt og sikkert fremad og fører Læreren gennem Tiderne indtil Konfordinformelens Afvæltelse, hvor han slutter, fordi den lutheriske Kirkes Lære der har faaet sin endelige Afslutning, figeret, som man siger, i Bekjendelses Form. Derved har man ogsaa fundet en grei Forklaring til vore Bekjendelser, saa man kan læse Konfordinbogen med rigere Udbytte. Johnson fortæller sig ikke i lærde og indviklede Detaljer; han tager fast Sigte paa de bundne Afslutninger og Resultater, som de mange Lærestridigheder har ført med sig, og saaledes kaster han ogsaa Forsonlighedens Klædebon over de mange heftige og tilbids bitre Fejder, som "Kibderne" har kastet sig op i.

Men dette blir vel noget langvarigt, og jeg vil nu afslutte med at nævne et Par mindre Bøger af Sogneprest Oscar Moe: "Vor Høimessige Guds-tjenestes Historie siden Reformationen", et Separataftryk af "Teol. Tidsskrift". Enhver Prest vil her finde Oplysninger, som kaster Sidelys ogsaa over andre Ting af Vigtighed for ham. Oscar Moe har ogsaa udgivet et andet værdifuldt Skrift. "Om Katechismen og

Katechismus Undervisningen siden Reformationen", der fortjener en Plads i Prestens Bibliotek.

Som den kyndige Læser allerede har mærket sig, er her ikke taget med særdeles meget af den ikke-trykte Videnskabs Frembringelser, — og det af den gode Grund, at Presten ikke har Tid eller meget Ubønhed af at stifte nærmere Bekendtskab med den.

Alligevel kan vi ikke fortie; Dr. E. F. Lochmann's "Populære Opfatter, Afhandlinger, Erindringer og Anmeldelser. Samlede og udgivne af Dr. A. Chr. Bang." Professor Lochmann var hjemme paa alle Mandstibets Omraader, og han var en kristen Videnskabsmænd.

Som aller sidste Afslutning paa denne noget langtrukne Artikel, bør gives en Hentydning til den norske videnskabelige Litteraturs Bidrag til Psykiatrien, Sindssygdomme. Som bekendt, er omtrent en Fjerdedel af Nordvestens Ulyers Indvaanere Skandinaver, og der gives vel neppe en eneste norsk lutherisk Prest, uden at han i sin Pragis er kommet i Berørelse med en eller flere ulukkelige Dyrer for denne Sygdom. "Pastoralen" giver ingen Veiledning, hvor skal Presten saa saa Hjælp saa?

Vore Zoologer ved Presteskolerne burde tage sig dette ad notam og idetmindste udarbejde en Række Foredrag over dette Emne. De maatte raadspørge sig med den norske lægevidenskabelige Litteratur paa dette Omraade og desuden sikre sig Hjælp fra norske Læger her i Landet med Erfaring og Specialuddannelse. "Illustreret Norsk Litteraturhistorie" af Henrik Jæger giver i 3dje Bind, Side 191 og 221—225 (sidste Udsnit: Medicin) Anvisning paa en hel Del værdifuld Litteratur om denne Sag. Og noget af denne maatte kunne anskaffes for Biblioteket ved en Presteskole. Indberetninger fra Staternes Ulyer i dette Land vil ogsaa give Oplysninger, foruden Specialværker i den amerikanske Litteratur. Man burde fæste sin Opmærksomhed særlig ved Marsagen til de hyppige Tilfælde blandt indvandrede Skandinaver.

Naar Presten læser, hvad her er skrevet, saa kan jeg tænke mig, at han vil sukke i sit stille Sind, som mangan en har gjort: Sid jeg havde 100 Dollars til at anskaffe mig nogle af de nyttige Bøger, som "Velox" nu har givet Anvisning paa. Men, men!

Nu, kjære Menighedslem, undskyld Navnet, — du kan afhjælpe. Hvorfor kan ikke Menigheden en Gang tænke Sagen nærmere over og surpriser Presten med 100 Dollars til Indkjøb af nogle gode Bøger.

Her har de yngre Prester og "Kandidaterne", som kommer ud, stor Mangel paa Bøger. De har ofte nok af Gæld, saa skal de sætte Hus, og de snille Menighedsfolk ser, at de bør styde sammen til Møbler, saa det ikke ser allfor fattigslig ud i Prestegaarden.

Det er godt og vel; men glem ikke senere, at for Presten er det af største Betydning at have gode Bøger, — Bøger, som koster Penge — lige op til 30 Dollars for et Værk. Du gjør dig selv en stor Tjeneste ved at hjælpe Presten til gode Bøger. Og Presten trænger nye Bøger hvert Aar, — ligesom Bier, der suger Honning af Blomsterne Aar efter Aar. Det er saa mange Menighedsfolk, som tænker, at naar Presten har havt god Skolegang, saa er han fuldblært. Du tager Feil, min Ven; just de Prester, som har studeret mest og har de største Evner, trænger ogsaa de fleste Bøger. Her gjælder det gamle Ordprog: Meget trænger mere.

Velox.

Marsmøde i Diamantbolaget.

Valg af Bestyrelse — Meddelelse om Bolagets Stilling.

Brazilian Diamond, Gold and Developing Co. havde den 22de ds. Marsmøde af Aktiehavere i Bolagets Kontor, 160 Washington St., Chicago, Rooms 409—10. Mødet var udsat fra den 22de September. Der var saa mange tilstedeværelser, at Lokalerne var omtrent pakket.

Den nuværende Bestyrelse blev gjenvalgt med Undtagelse af Mr. Graves i Syd Dakota, som nylig afdøde. I hans Sted valgtes John Anderson, en af de ledende norske Ridsmænd i Canton, Syd Dakota. Medlem af Bestyrelsen Sofus J. Christensen flyttede for en Tid siden til New York. I hans Sted valgtes Alfred Strömberg, Vicepræsident i The Strömberg-Carlson Telephone Manufacturing Co. i Chicago.

Ved et specielt Møde af Aktiehavere, som blev holdt umiddelbart efter Marsmødet, blev Forslaget om at spørge Aktiekapitalen til sex Millioner Dollars antaget. Hensigten med Forsøgelsen var at sætte Bolaget istand til at erhverve Claims paa ca. 70 Mil i Jequitinhonha Floden.

Det blev oplyst, at Bolagets Vicepræsident, Peter H. Anderson, var reist til Bestyrelsen for at træffe Bekendte fra Rome samt for at forhandle med et Jernværk i San Francisco angaaende Rids af en Dredge.

I sin Beretning til Marsmødet udtalte Præsident Greystad bl. a.:

"Bestyrelsen har krævet, at Brasiliens Regjering eller Regjeringen i Staten Minas Geraes skulde garantere Titles til Bolagets Eiendomme. Dette Krav blev indrømmet. Alle Regjeringsmyndigheder, de føderale, Statens og de lokale i Diamantina, har desuden forfikkret, at de vil gjøre alt muligt for at fremme vort Foretagende. For Regjeringen garanterede Titles, besluttede den at anstille en særlig Undersøgelse ved specielt opnævnte Jurister og Landmaalere. I Betragtning af Eiendommens store Udstrækning er den Selvsølg, at en saadan Undersøgelse maatte tage en Del Tid. Mr. Thomas Schlytter har været paa Aastedet den hele Tid som Bolagets Repræsentant, og Resultaterne viser, at vi neppe kunde have havt en bedre Mand der.

Undersøgelsen af den største Eiendom, de 70 Mil af Jequitinhonha Floden, blev afsluttet for en Tid siden. Gjæmseldokumenterne forsynet med Regjeringens Garanti blev deponeret i en Bank i Rio, og det første Udtag paa Ridsbesummen, \$50,000, blev betalt. Den næst største Eiendom, Grav Mogol Koncessionerne, blir nu undersøgt. Mr. Schlytter meddelte, at Resultatet vil bli "all right". Hvad han har sagt har staaet ind til Dato. De Penge, som skal betales paa denne Eiendom ligger færdige i en Bank i Rio.

Produktion ved Dredging begynder til Vaaren. Der er en Del foreløbige Arbejder, som skal udsøres. Mr. Sundt afreiste i Slutningen af September for at sætte dem i Gang. Han var ledsaget af Sekretæren, Olaf E. Rah, som skal assistere med Registreringen af Bolaget i Brasilien og forhandle med Regjeringen angaaende Arbejdet, Plads for Bolaget i Brasiliens Afdeling paa Berdensubstillingen i St. Louis og andre Spørgsmaal.

Bilovene bestemmer, at ingen Direktør eller Embedsmand skal have nogen Løn, før Dividende er betalt til Aktiehavere. Det blev imidlertid nødvendigt at sætte en Clerik til at føre Bøgerne og have Opsyn med Kontoret. Vi har sikret os en dygtig Mand i Mr. Blig, expert accountant og Bogholder.

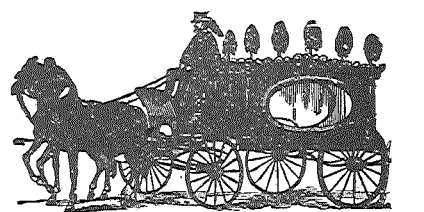
De første Skridt i dette Foretagende blev taget for næsten et Aar siden, i December ifjor. Gættede kan maatte synes, at Bestyrelsen har gaaet noget sendrægtig tilværks. Vort Svar er, at vi fra den første Stand bestemte os til at gaa frem med den største Forsigtighed og ikke tage noget uoverlagt Skridt. At gaa frem sagte, men sikkert er det bedste; Hastværk er Lavværk. Bolagets Stilling er nu langt bedre, end man kunde have ventet det ved Begyndelsen. Vi har mødt alle Betalinger og har ingen Tvil om, at vi kan møde de

nne, efterhvert som de melder sig. Vi har faaet Tille til 70 Mil af det rigeste Gibelev i Berden; dette er mere end nok for et Dufin Bolag, og endda vilde vi have mere igjen, end vi kunde arbejde lens i en Levealder. Og vi vil saa lige god Gjæmseld til andre store Eiendomme.

Hvad skal vi gjøre med saa meget? Svaret ligger i tilbørlig de sidste Nyheder fra Syd Afrika. Den Udtalelse i vor Prospektus, at Diamantproduktionen i Kimberley vil snart synge paa sit sidste Vers, er blevet stadfæstet meget tidligere, end vi havde ventet det. Det indrømmes nu endog i Pressen, at Minerne i Kimberley begynder at udtømmes, og dette forklarer den stærke Stigning i Diamantprisen i det sidste, ca. 20 Procent siden Februar dette Aar. Dette er en Meddelelse af den aller største Betydning. Der er liden Grund til at betvivle, at Hovedsaedet for Diamantproduktionen snart vil krydse Atlanterhavet igjen — denne Gang fra Kimberley til Diamantina. Alt Diamantland her vil selvfølgelig stige i Pris, og det skader da ikke at have Naadighed over saa meget som muligt af det bedste Land. Bolaget kunde tjene Penge for sine Aktiehavere simpelthen ved ikke at gjøre noget — ved simpelthen at afvente den kommende Prisstigning. Men Hensigten er ikke at være passiv, fjænt det vistnok er klogest at arbejde i Stilhed endnu en Tid — til vi har faaet Tag i alt det Land, vi kan klare; for det vil bli efterspurgt. Vi ved med Visshed, at vore Eiendomme er rige paa Guld og Diamanter, og vi vil selv løste en god Del af Skatten. Det systematiske Arbejde vil, som sagt, begynde til Vaaren.

Udfigterne er afgjort lovende — saa lovende, at enhver Aktiehaber trygt kan raade Kjendinger til at slutte sig til os, jo før desto bedre for dem."

Det blev oplyst, at Aktieprisen, som nu er 55c, vil blive 60c fra 1ste November. En hel Del Aktier blev solgt paa Mødet til Aktiehavere, som vilde ha lidt mere, end de allerede havde.

Chr. Frautchi,
Furniture
&
Undertaking.
Phone 517. 204 King St.
MADISON, WIS.

JOHN M. NELSON
Norsk Sagfører.
Sager for Probate Court Specialitet.
Room 5, Badger Bl'k. — 14 S. Carroll St.
To Døre Vest fra Park Hotel.

Amerika.

"Normannen" 17de Aargang.
 "Norden" 29de Aargang.
 "Red River Tidende" 8de Aargang.
 "Norge" 5te Aargang.
 "Republikaneren" 15de Aargang.

Rasmus B. Anderson,
 Redaktør.

Abonnementsvillkaar:

Et Aar i Forstrib.....	\$1.00
(Ellers 25 Cts. ekstra.)	
Sex Maanedes.....	0.50
Et Aar til Norge.....	2.00
Sex Maanedes.....	1.00

Entered at Madison Post Office as second class matter.

Bogladepriisen paa "Vore Fædres Liv" er \$3.00. Den kan faaes portobetalt af os for \$1.25. Den indeholder 40 helfides Billeder af den bekjendte Kunstner Bloch.

Det er virkelig sandt, at enhver gammel eller ny Abonnent, som sender os \$1.00 for "Amerika" i Forstrib, faar sig tilsendt et Exemplar af sit Aabelsbrev, nemlig Snorre Sturlasons Kongesagaer, en Bog paa 900 Sider, med 400 Billeder, godt indbunden. Lad saa Dollarne vedblive at strømme ind. Vi har nok af "Snorre" til alle, som ønsker den.

Vi vil gjøre vor ærede Ven Past. Eggen opmærksom paa, at flere Prester og Lægfolk i den forenede Kirke har ladet os vide, at de støtter "Amerika"s Kamp mod det norske Selskab, og at de finder det usvarligt af ham og andre Prester i hans Samsund at slutte sig til nævnte Selskab.

"Signal" er et i alle Henseender smukt udstyret og illustreret Ugeblad, som baade Mænd og Kvinder, unge og gamle vil læse med Interesse.

Dette Blad paa 16 Sider om Ugen koster bare \$1.00 om Aaret og udgives i den norske Havne- og Emigrantmissionens Interesse, en Sag som Kirkefolket i Amerika uden Hensyn til hvilket Samsund de tilhører, bør omfatte med Kjærlighed og yde al den Støtte de kan.

Som sagt, "Signal" udgives til Fremme for denne ædle Sag. Bladets Overtit kommer Havne- og Emigrantmissionen til gode, og vi vil derfor bede alle Venner af Sagen om at gjøre, hvad de kan, for "Signal"s Udbredelse. Lad os faa etpar tusen Abonnenter imellem nu og Jul!

Forenings-Sange.

Vi tillader os at henlede Læserens Opmærksomhed paa "Forenings-Sange" af R. A. Fjellstad. "Amerika" interesseres sig varmt for vort lutherske Kirkefolks Forening til et Samsund og hilser med Glæde ethvert Bidrag til dette Maals Opnaaelse. Vi tager derfor ikke i Betænkning at anbefale disse smukke Sange med sit skønne Formaal paa det bedste.

Skal man høre Knæ for Fienden?

Hvis en fiendtlig Hær skulde rykke ind i Landet for at erobre det, vilde ikke da de loyale Borgere gribe sine Vaaben og anstrænge sig til det yderste for at drive den ud af Landet? Jo vist vilde de det.

Naar nu Bjørnstjerne Bjørnson oversætter Bob Ingersoll og paa andre Maader angriber Kristendommen, skal da de kristne benytte de Vaaben Gud har givet dem imod ham eller skal de lade ham drive sit Udelæggelses Værk uhindret? Vi retter dette Spørgsmaal til alle dem, som tilltrods for, at de ved, at Bjørnson er en Fiende af Kristendommen, dog mener, at man ikke bør engang saa meget som advare mod ham. Man skal paa skønne Fiendens gode Sider og se at lade ham fortsætte med sine Herjinger og Udelæggelser usforstyrret. Sligt er der Mening i, ikke sandt?

Ja, Pastor J. D. Hougen siger, man skal takke Gud for, at vi har en saadan Mand som Bjørnson. Bjørnson kan haane og spotte saa meget han lyst. "Botemidlet faar de kristne bringe, om de eier Kraft dertil", tilføjer Hougen.

Naar man skriver en Lovtale over Bjørnson og roser ham for hans hyperlige Digte og det ene og det andet han har udrettet, da er man all right, da er man paa Hviden af sin Tids Kultur; men protesterer man mod Bjørnsons Angreb paa Kristendommen, da er man uvidende, intollerant, upatriotisk, borneret og meget andet slygt. Bjørnson skal have Lov til at gaa ind i din Have og rive op og ødelægge alle de vakre Blomster, du der har plantet. Du maa ikke klage, men bare være taknemmelig, at en saa stor Mand som Bjørnson vilde neblade sig til at træde ind i din Have. Ja, eier du Kraft dertil, kan du plante nye Blomster istedetfor dem, Bjørnson har ødelagt.

To whom it may concern.

Alle, som tror de Beskyldninger, som Peer D. Strømme har gjort imod mig i "Nordvesten"s Redaktionspalter, bør herefter undlade at pleie Omgang med mig. Er jeg saa løgnagtig, hyklerisk, ondskabsfuld, kort sagt saa nederdrægtig og sjofel, som han der fremstiller mig, saa er jeg ogsaa aldeles uværdig til at omgaaes stikkelige Folk. Det er da det gode Selskabs Pligt at vise mig paa Dør.

Alle de, som anser Beskyldningerne i "Nordvesten" for at være sandfærdige, vil jeg anmode om at skaae mig for sit Selskab. Jeg har ingen Lyst til at omgaaes Folk, som nærer det Slags Meninger om mig.

Man har skrevet til mig og tilraadet mig at søge dem, som beskylder mig for at være ondskabsfuld, en Løgner, en Hykler, en literær Dyr og meget andet. Herpaa svarer jeg: Der er Stof nok til Process, men jeg er nu snart 58 Aar gammel, og har endnu aldrig søgt noget Menneske. Selv om jeg maa lide endel, vil jeg helst leve de saa Aar, jeg kan have igjen, uden at ty til Retten, noget som er mig høist modbydeligt.

Det vilde ikke nytte at bringe Civilproces og kræve Skadeserstatning. For det første har disse, som angriber mig, knapt noget at betale med, og for det andet vilde jeg nødig i Retten aflægge Ed paa, at jeg har lidt nogen nævneværdig Skade ved deres Smudskaftning. Angrebene har skuffet mig mange Venner og saaledes været mig til Gavn istedetfor til Skade. At føre Kriminalproces vilde koste mig mere Tid og Penge end jeg for Dieblisset har at afse.

Mit Liv og mit Virke har været og er en aaben Bog for Alverden, og jeg vil helst overlade det til mine Landsmænd at tage mig i Forsvar, hver paa den Maade, som han finder at være ret og passende. Jeg kan ikke tro, at der er mange, som ser paa denne Smudskaftning af Strømme i "Nordvesten"s Redaktionspalter og af andre i andre Blade med Ligegyldighed. Dertil eier vort Folk for stor Rejsans.

Rasmus B. Anderson.

En Mand trænges.

Det var ofte Ønske, siger Snorre, at tage sig Jævningsmænd. Naar Høvdingerne med sin Hird var

bænke i Hallen og Bægrene var fyldte, kom det hyppig til Kamp mellem de tilstedeværende Konkurrenter om Uens Vandrepokal. Der blev en Dyst mellem store Ord, der søgte at spidde hinanden over Langbordet, medens Tønen bar Bud om Skuilsvende, der kjendte sine Pizler, om Ramphaner, der kunde være blinde for mængt og meget, dog ikke for egne Fortrin og endelig om tarne Somre. Dygtighed i at gaa paa Jælgger var en Trump, som tællede. Bedst var det dog at kunne slaa sig for en guidstucken engelst Silkebarm efter sidste Mode. Da tog man App'aus fra den ene Side af Laget, medens Sværdet skabte i Skeden hos de Herrer paa den anden Side.

Denne Ordskamp bunder ikke i de Egenstaber hos vore Forfædre, som vi med størst Forfærlighed dvæler ved. Men der var dog en vis Friskhed over dette jætteagtige Skint og en Djarvhed, som afvæbner en Del af den Feil, vi ellers kunde have Lyst til at finde derved.

Disæden er nu et tilbagelagt Standpunkt; men den har ynglet. Og i den Kampføde, som i de senere Aar er kommen tilsyn i den lavbenede norsk-amerikanske Presse, gjenkjender vi den defabente Aflægger af Aften.

Eller er den ikke stærk, er den ikke mandig den Appel, som Føderen i det norske Selskab stiller til de vaklende Rækker, naar han svinger sin Træfabel og raaber: "Vi har endnu intet ondt gjort". En slyg Mand med slyge Ord, han maa være Manden til at føre det norske Folk i Amerika ind i Kulturens forjættede Land og blæse Liv i de døde Ven.

Der er hverken Standpunkt eller Linjer. Mandjævning er dette ikke, men en Jævning, som gjør al Røst lige god og lige daarlige og især lige smagløse. Det er Døren paa vid Bæg for alle. Det vilde ikke længer nytte Kong Onstein at komme med sine fem færdigbyggede Kirker, men naar Anundsen kommer med sine 40,000 Abonnenter paa "Posten", da er man ovenpaa. Det er negativ istedetfor positiv Burdering af Livsværdierne, og i en saadan Jævning mister alle Værdier sine Linjer og Konturer. De bliver farveløse og flyder sammen i et Halvmørke, hvor det gode er hverken mere eller mindre end det onde,

Det er at likvidere Samvittigheden med Neutralitet.

Skal vi da ikke blandt os stakkars norske i Vesterheimen faa et fast Punkt, en Vilje, en Mand? Er der ingen, som har Mund og Mæle til at udraabe et forløsende Ord i dette taagede Niflheim?

Vi spejder forgæves efter det Ulor, som mangler. Med en ordentlig Dose af Ulor, vilde der falde Stilhed over den rabalste Presse og Folket vilde faa Tid til at glemme sine vete og usle Fjere.

“Signal”.

Endelig har det lykkes os at faa “Signal” enteret i Washington. Det viste sig at være bare Misforstaaelser fra Postvæsenets Side som voldte Vanstuelighederne.

Fra nu af vil vi da kunne jende “Signal” regelmæssig hver Uge til vore Subskribenter. Og vi tør haabe, at alle disse Gjenbordigheder, som nu har mødt vort Blad ved Indgangen til det nye Land, kun vil anspore vore Venner og Subskribenter til at hjælpe os desto kraftigere med Bladets Udbredelse, saa vi snart kunde oprette den Skade, vi har lidt ved Forsinkelsen.

Vi kan glæde vore Subskribenter med, at No. 2 og 3 ogsaa endelig er kommet tilrette i New York og nu skal være undervejs til Madison. Inden Nylkaar haaber vi at have Bladets Forretninger i den bedste Orden.

Da Bladet, som bekjendt, trykkes i Norge, vil det være af største Betydning for os, om de, som tænker paa at subskribere eller vil hjælpe med dets Udbredelse, nu strax vil indsende sine Subskriptioner, saa vi før Jul kan vide, hvormange Subskribenter vi tør regne paa til det nye Aar.

A. Sommerfelt.

Billedgaade No. 4.

Der kunde vist være meget at lære af Billedgaade No. 4, om man gav sig Tid til at studere den; men knapt er det om Tiden, da jeg fischer hver Regnveirsdag og graver raadne Poteter alle Opholdsdage; og saa gjorde det mig saa hjertelig ondt at se Hunden løbe saa fort paa et Ben, at jeg ikke havde Hjertelag til at se paa Billedet længe. Har Hunden virkelig sprunget saa fort, at den har løbet bort fra Bagbenene og Galen? Eller var der ikke Rum for dem paa Papiret? I sidste Til-

fælde, hvorfor forstuffedes ikke Kunstneren sig et større Stykke Papir? Thi jeg ber nu saa inderlig valkert for Hunden, at den ikke maa mulieres eller mishandles paa nogen Maade, ialfald haaber jeg, den ikke berøves Galen; thi Galen er nu engang et af Hundens vigtigste, om ikke aller vigtigste Organ. Det er gennem den, at den tolker sine Tanker og udtrykker sine Følelser. Kjend, Rob, Fortrolighed, Taknemmelighed, Glæde, Kjærlighed og Skamfølelse finder alle sine Udtryk i Galens forskjellige Stillinger og Bevægelser; saa kjære Dere, lad Ned saa beholde Galen, saalænge han gaar igjen, selv om Dere finder det nødvendigt at berøve ham Bagbenene, thi dem klarer han sig ganske foruden i Nødstilfælde.

Efter Insriptionen paa Skiltene at dømme, skulde Hunden og Sagsføreren med Badsækken være paa Vejen hid til Klevenville, da de blev tegnede; men til Dags Dato har nu ingen af dem arriveret her. Jeg spurgte efter idag hos Slagteren, hos Mor Pederson og paa Rhens Hotel, men ingen havde observeret dem, saa jeg er rigtig ængstelig og ræd for, at de begge har løbet af Skinnerne i den skarpe Bøining paa Jernbanelegemet, som de, der har set paa Billedet, vil have iagttaget.

Jeg ved nu ikke, hvem Sagsføreren skal forestille, da der intet Navn er tegnet paa ham, men jeg haaber alligevel intet Uheld har rammet ham; og hvis han skulde træffe til at læse dette, vil jeg gjøre ham opmærksom paa, at der behøver ingen reisende Sagsfører nedsatte sig her; thi vi har Dommer Paulson før, og han fører Sager for alle Retter.

Hvorfor kan ikke Kunstneren tegne Navnet paa de Personer, han foreviser, saa slap man da at mistænke uskyldige Folk! Hvem kan nu vide, hvem Sagsføreren er? Alevland kan det nu ikke være, dertil er han ikke stor nok, og heller ikke kan det være den nye falske Profet Dowie i Chicago; thi han skal have langt, graat Skjæg og Haar, har jeg hørt, og han er desuden i New York nu med sit Teaterelskab, saa ham kan det ikke være. Hvem er det saa? Ikke ved jeg det.

Jernbanelegemet er godt bygget, saavidt jeg kan bedømme det. En Ingeniør, som er kyndig i sit Fag, kunde ganske finde Fejl ved den skarpe Bøining, hvor jeg formoder de to reisende løb af Sporet; men da jeg ikke er Ingeniør af Faget, vil jeg ikke engang nævne det.

Med Kjærlig Hilsen til Kunstneren fra hans altid høvngjerrige Ven
A.....

“Er der nogen Mand, som kan blæse Liv i de døde Ven, saa er det ham”. — “Smuler”.

Foreningsagen.

Kolloquium.

"Mitt det flette
Døler sig sammen;
Engang i Eiden
Vorde det ell"

106.

Om Forskjellen mellem Misfouriernes og Kalvidisternes Lære m. m.

(Indsendt af M. A. Wollan.)

"Nødvungent Forfar" No. 12 indeholder følgende Svar til en Indsender:

Forfatteren beder mig opløse ham om, hvad Forskjel der er mellem Misfouriernes og de Reformertes Lære angaaende Troens Forhold i Udvælgelsen, idet han tilføjer, at derved vilde en af de "for os Lægfolk" vanskelige og farligste Ting i denne Læreskrift opklæres. Jeg vil da først opløse Lægfolk om, at vore gamle Lærere aldrig har paastaet, at alt det, som de Reformerte lære om disse Ting, er galt, ligesaa lidt som de Reformerte har forkastet alt det, som der i Konkordieformelen staar om Udvælgelsen. Tag f. Ex. den gamle Dr. Polykarp Leyser, der i sine Katekismusprædikener gaar saa alvorlig løs paa Kalvinisterne. Han siger i en af disse Prædikener: "Kalvinisterne lære af Skriften, at Gud har et vist Antal Menneſter, som han har forordnet og udvalgt til den evige Salighed, i hvilke han ogsaa naadelig virker Alt, hvad der kan være dem tjenligt til Salighed. Og dette er ret efter Skriften. Men derpaa bilde de sig fremdeles ind, at der atter igjen i Modſætning hertil maa være en vis Hob, som Gud har forordnet og forkastet til evig Fordømmelse , hvorfor han heller ikke har villet lade dem komme hverken til Omvendelse eller til Troen , hvilket er en pur, bar kalvinistisk Drøm".

Will Forfatteren vide Forskjellen mellem Kalvinister og Misfouriernes saa kan jeg tjene med følgende Erklæring af Misfouriernes selv:

"Kalvinisterne negte den guddommelige Naades Almindelighed; de nægte, at Gud vil, at alle Menneſter skal blive salige. Misfouriernes derimod holde fast ved disse Lærdomme.

Kalvinisterne lære, at der er en dobbelt Prædestination, en til Salighed og en til Fordømmelse. Misfouriernes lære, at der er kun en Prædestination til Salighed, men ingen til Fordømmelse.

De strenge Kalvinister lære, at Gud har skabt de Menneſter, som gaa fortabt, til Synd og Fortabelse. De mildere Kalvinister lære, at Gud vistnok ikke har skabt Nogen til Synd og Fordømmelse, men at han fra Evighed af har besluttet at forbigaa den største Del af de saldne Menneſter med sin Naade og lade dem ligge i deres Glendighed. De strengere Kalvinister lære, at Kristus kun er død for og har gjort Kyldest for de Udvalgte. De mildere Kalvinister lære, at Kristi Fortjeneste vistnok vilde være tilstrækkeligt ogsaa for de Forkastede, dersom de troede paa den, men at Gud ikke vil give den denne Tro, og at Forløsningen ikke er bestemt for dem. Alle Kalvinister lære, at der kun er de Udvalgte, som Gud paa en tilstrækkelig virksom Naade vil kalde til Salighed, og de lære, at dette Guds Naadekald er uimodstaarligt.

"Misfouriernes lære det Modſatte af alle disse Ting! De lære kun en Prædestination, nemlig til Salighed, og ingen til Fordømmelse. De lære en almindelig Naade og en alvorlig Vilje hos Gud til at gjøre alle Menneſter salige; de lære, at alle Menneſter er gjenløste ved Kristus; de lære, at det er for Kristi Skyld, at Gud har udvalgt de Udvalgte, og at Gud har udvalgt disse til at komme til Troen og til Saligheden netop paa den samme Vei, og ved de samme Midler, ved hvilke han vil frelse alle Menneſter. De lære, at Gud alvorligt og kraftigt kalder ogsaa dem, som ikke blive salige, at han alvorligt og kraftigt tilbyder ogsaa disse sin Helligaand, Naade, Tro, Bestandighed og Salighed, og at de kun derfor gaa fortabte, fordi de foragte alt dette og halftarrigt indtil Enden modstaa Naadens Mand osv."

Hv r bliver der alſaa af den kalvinistiske Lære om en absolut Udvælgelse, som Misfouriernes ſtulde have idet de strengt holde sig til Bekjendelsen? Hvorledes kan et Valg være et absolut, alſaa et ubetinget, som er betinget ved Kristi Fortjeneste og ven Troen, som Gud har besluttet at give de Udvalgte?

Ja, siger man, dette er det jo netop, hvori Læren om en absolut Udvælgelse ligger, at Gud udvalgte de Udvalgte uden Hensyn paa deres forudsæede Tro, men at han har besluttet at give dem Troen. Men hvorledes? Er Valget kun da absolut og ubetinget, naar Menneſkene selv og ikke Gud opfylder Betingelsen? Siger ikke ogsaa Modſtanderne, at de tror og lærer, at Troen er en Guds Gave? Lærer de alſaa ikke ogsaa selv en Udvæl-

gelse, hvis Betingelse ikke Menneſket, men Gud opfylder? Lærer de alſaa ikke dermed (efter deres Grundfætninger) ogsaa selv en absolut Udvælgelse? Hvorfor vil de ſaaledes paa ingen Naade lade Menneſkets Tro følge efter Udvælgelsen, men gaa foran? Det er intet Spørgsmaal—lad Modſtanderne forestille sig Sagen, hvorledes de vil—de kan kun da undgaa at antage en efter deres Mening absolut Udvælgelse; naar de pelagianist og synesgigtigt gjøre Troen til en Virkning af Menneſkets frie Bestemmelse, alſaa til en Gjerning, ja en Fortjeneste af Menneſket,—naar de opgiver den Lære, at Menneſket i Omvendelsen forholder sig passiv, det er, ikke virker noget i den, men er Gjenstand for Guds Virksomhed ("Gottes Thun erleide"), naar de tilskriver Menneſket idetmindste den Fortjeneste ikke at modſtræbe,—naar de negter den aandelige Død hos den, som endnu ikke er omvendt og endnu ikke er kommen til Troen,—og naar de stryger Ord af Skriften som disse: Gud er den, som virker i eder baade at ville og at udrette efter sit Velbehag (Jil. 2, 13). Guds Naadegave er et evigt Liv i Kristi Jesu, vor Herre (Rom. 6, 23.) Derfor staar det ikke til den, som vil, ei heller til den, som løber, men til Gud som gjør Miskundhed (Rom. 9, 16)".

"De her ansførte Steder af Misfouriernes selv kan efterſees i "Lehre und Behre" 1880, Side 246 fg.

Man vil ſaa mange flere Kalvinister, end man vel har tænkt sig, dersom man vil gjøre os til Kalvinister, fordi vi lærer det, som vi gjør. Man maa tage Luther med og de største Lærere i det 16de Aarhundrede, ja selv den lutherſke Kirkes Bekjendelse bliver da kalvinistisk. Det kunde være godt, om Forfatteren vilde tage til Hjerte, hvad den nys afdøde Dr. Philippi sagde om denne Sag, og som Prof. Stub allerede i sit Foredrag i 1881 citerede (Side 14), nemlig følgende: "Enhver Udvælgelse tager sin Bestemmelsesgrund enten udaf den Udvalgtes Fortræffenhed eller, uden Hensyn til hans Bestaffelighed, ja trods hans Uduelighed, i frit Velbehag udaf sig selv. I første Betydning valgte Mængden Stefanus, en Mand fuld af Tro og den Helligaand, til Diakon (Ap. Gj. 6, 5.); i denne Betydning valgte Apostlene, de Uldste samt den hele Menighed i Jerusalem ansætte Mænd af sin Midte for at sende dem til Antiochia (Ap. Gj. 15, 22. 25.); i denne Betydning kaldes de gode Engle udvalgte Engle (1 Tim. 5 21.); ja Kristus selv betegnes som en udvalgt Kosteelig Hjærneſten (Luk. 23, 35. 1 Petr. 2, 6.). Derimod er vor Ud-

vælgelse til Salighed ikke paa nogen Naade begrundet i vore forudgaaende Fortjenester eller vor gudvelbehagelige Bestraffenhed, men ene og alene i Guds frie Naade. Ikke I have udvalgt mig, men jeg har udvalgt eder siger Frelseren til sine Disciple (Joh. 15, 16.), og det som er daarligt, svagt, ringe, foragtet. Intet har Gud udvalgt, for at intet Rjød skal rose sig for ham (1 Kor. 1, 28.). Det er et Valg af Naade, ikke af Gjeringernes Fortjeneste (Rom. 11, 5.). Det staar ikke til den, som vil, ei heller til den, som løber, men til Gud, som gjør Miskundhed (Rom. 9, 16).

"Saaledes gives der alſaa en Udvælgelse til Livet, som kun hviler i Guds frie, naadige Velbehag, og dog kan den ikke tærkes absolut, prædeterminationist, fordi ingen Udvælgelse til Døden svarer til den.

Skriften kjender ingen Brede i Udvælgelse, som svarer til Naadens Udvælgelse, fordi Grunden til den guddommelige Naade kun hviler i Gud, men Grunden til den guddommelige Brede kun hviler i Menneſket..... (Sml. Ef. 1, 4. Ef. 1, 11. Rom. 9, 11. 2 Theſſ 2, 13. 2 Tim. 1, 9. Rom. 8, 28.). Saaledes stadfæster Skriften ogsaa den Fremstillingsform, som vi i vor dogmatiske Udvikling har betegnet som den første Læretropos (Lærefremstilling), som jo simpelthen er en Følge af, at den ikke alene lærer den guddommelige Naades Almindelighed, men ogsaa den guddommelige Naades Gnevirkſomhed i Omvendelsen."

Naar Forfatteren siger, at det gjør ham meget ondt og tilfide ræd, at jeg har sagt, at Moſius fjerner sig længere fra Konkordieformelen, da viser dette, at han endnu ikke har ſaaet Die paa den ſaa ofte fra vor Side paapeede Sandhed, vi der i den lutherſke Kirke har været to Læreformer angaaende Naadevalget, en, der brugtes af Luther og Lærerne i det 16de Aarhundrede, hvilken har ſaaet sit Udtryk i Konkordieformelen og en senere, der regnes at have begyndt med den ældre Guſtus.

Naar vi har talt om to Læreformer, ſaa har der ofte fra vor Modpart været fremstillet, som om vi derved havde villet "komme fra Sagen" og lade det ſaa Udſeende af, at det ikke var noget at stride om; de to uskyldige Læreformer kunde gaa ved Siden af hinanden.

Denne Fremstillingsmaade har vi ingen Del i. Jeg har iallefald aldrig brugt den Sandhed om de to Læ-

reformer paa denne Maade, og jeg har heller aldrig seet nogen anden gjøre det. Sagen er nemlig, at Prof. Schmidt, idet han forkjætrede vor Lære, dermed efter vor Overbevisning har forkjættet den første Læreform (Konfordinformelens), til hvilken vi holder os uden en Tødsels Afvigelse. Dette vilde han ikke have gjort, om han havde lært saaledes som de Lærere, der fulgte den anden Læreform, og vi har baade af denne Omstændighed og af hans vælende Skriftfortolkning (f. Ex. af Ef. 1.) og af hans urigtige Forklaring af Konfordinformelen og af hans Lære om Omvendelsen og om, at en Kristne ikke kan have Troesvisshed om sin Bestandighed og Salighed, erkjendt, at han ikke fører den Lære, der betegnes som den anden Læreform, uagtet han bruger det samme Udtryk om, at Udvælgelsen er seet i Betragtning af Troen, der almindelig er betragtet som denne Læreforms Mærke. Som et upartisk Vidnesbyrd for, at der i den lutheriske Kirke har været to forskjellige Læreformer angaaende Naadevalget, kan tjene Følgende af Dr. Buttstett, Professor i Teologi i Erlangen i Midten af forrige Aarhundrede,—en Mand, der her maa være et upartisk Vidne.

Dr. Buttstett siger: "Den Læreforsætning, som tror Guds Naades Almindelighed og dog slet ikke finder nogen Aarsag til Udvælgelsen hos Mennesket, og som lægger Borttagelsen af den tiltagne" (d. e. gjenstridige) "Modstand i Guds Naades frie Gænder, tilhører den salige Luther og var den første lutheriske Kirkes Tro Den var ogsaa Konfordinformelens Tro

"Efter den Tid har Naadevalgets Læreform forandret sig, og Egidius Hunnius, en af de mest anseede og berømte Teologer i vor Kirke, skal have været den Første, som udvidede denne Læreforsætning og førte den bedre tilbage til de første Rødder og ligesom naturlige Anlæg. Og efter den Tid er Naadevalget i vor Kirke blevet forklaret paa en dobbelt Maade, af hvilken den ene tilhørte de gamle Lutheranere, men den anden Maade er de nyeres Læremaade, hvilken Egidius Hunnius har stiftet og skaffet en stor Mængde Venner, saa at man ikke kan andet end give et tvivende Svar, naar man bliver spurgt om, hvilket Parti der i vore Dage er det stærkeste paa Lærestolen."

Denne samme Buttstett siger ogsaa, at den, som lærer, at Guds Naade vistnok ophæver den naturlige Modstand hos det uigjensjødte Menneske, men ikke den gjenstridige, og at denne sidste Slags Modstand kan ophæves

af det Slags Modstand kan ophæves af det uigjensjødte Menneske selv, han lærer anderledes end de gamle ægte Lutheranere, og naar man vil prøve at forene saadan Lære om, at det staar i det naturlige Menneskes egen Magt at ophæve sin gjenstridige Modstand med Konfordinbogen, saa kunde man ligesaa gjerne prøve paa at forene Jib og Vand, Lys og Mørke. Saaledes blev det sagt i forrige Aarhundrede. Det kan ikke være et Paafund af os eller af Missourierne, naar vil siger, at Prof. Schmidt ikke fører den rette gamle lutheriske Lære, naar han udtrykkelig lærer netop dette, at den omvendte Naade ikke overvinder enhver Art eller Grad af Modstand, men kun den naturlige, ikke den haardnakkebe.

"Ev. Luth. Kirketidende"
No. 18, 1883.

Mod Norden, mod Norden!

Saaledes ytrer sig Skandinavernes Længsel hvert Aar, naar Julehøitiden nærmer sig. Vi fejre denne Fæst blandt Slægtninge og Venner i gamlelandet bliver blandt vore Landsmænd og Landsmændinder i det fjerne Vesten stærkere Aar for Aar, og man mærker Skarer af Skandinaver ruske sig til Julereise hver Høst. Besøger man Dampskibskontoret paa Ringie Street, Chicago, ser man smaa Bjerger af Rufferter og en Mængde reiseferdige staa i Begreb med at foretage denne storartede Reise til Norden. Gjennem Annonser ser man, at storartede Ekspitioner arrangeres af det gamle velkjendte Firma A. Mortensen & Co.; og at mange af vore Læsere vil delage i dem, som afgaar fra Hovedkontoret, 126 E. Ringie St., Chicago, er vi sikker paa. Vi er underrettet om, at disse store Jule-Ekspitioner vil oversjeres af Scandinavian-American Linjens nye, hurtiggaaende 10,000 Tons Dobbelpropellere "Oscar II", "Hellig Olav" og "United States", som afgaar fra New York hver anden Uge. Anmeldelser indkommer i store Mængder om Plads med disse Ekspitioner, som kun kan faaes gennem A. Mortensen & Co. Derfor opfordrer vi Læsere, som agter at tilbringe Juleen i sit Barndomshjem, om at sikre sig Plads snarest, for at faa det saa behageligt som muligt paa Reisen. Vi ønsker dem alle en lykkelig Tur samt et Velkommen tilbage.

"Smuler" af Herm. Wang, som skriver saa godt, han kan, er et lidet rart Maanedsskrift, som ikke alle tør læse, men som næsten alle taler om. Hvorfor ikke finde ud for dig selv om det er saa meget Jib og Liv i det, som Folk siger. Send 25 Cents for 3 Maaneders Prøveabonnement til
D. S. Herrin,
643 Thomas St., St. Paul, Minn.

Signal

"Signal". Norsk-amerikansk Familieblad, udkommer hver Uge med 16 illustrerede Sider og koster 1 Dollar for Aaret. 1) I Almindelighed har "Signal" sat sig som Maal at arbejde for mere Forbindelse mellem de norsk-lutheriske Kirkefolk paa begge Sider af Havet ved at bringe illustrerede kirkelige Nyheder og andet af Interesse fra Norge til Amerika og omvendt. 2) I Særdeleshed at forbinde Kirkefolkene i Samarbejde for vore Sjømænd og Emigranter, som er den naturlige Forbindelse mellem Menighederne i det gamle Land og her.

"Signal" vil byde fine Læsere fund, frist, almennyttig og opbyggelig Læsning paa vor ev.-lutheriske Læres Grund, interessant for gamle og unge.

"Signal" vil særlig bestrebe sig for gennem fine illustrerede Artikler at gjøre Ungdommen paa begge Sider af Havet kjendt med hinanden og vil gjerne modtage Bidrag (ogsaa paa Engelsk) fra Ungdommen her.

"Signal" udgives til Indtægt for Norsk Havne- og Emigrantmission. Ved at abonnere, støtter du denne Mission paa en god Maade.

"Signal" har i Norge været udgivet i 5 Aar og har derover henvend 6,000 Subskribenter.

Unbefalinger.

Fra Formand Koren—

Det er mig en Fornøjelse at anbefale nævnte Blad, i det Haab, at det vil tjene det vakre Formaal, som Pastor Sommerfelt har sat sig.
B. Koren.

Fra Professor Stub—

Bladet "Signal", udgivet af Pastor Sommerfelt, har sat sig et saakort og ædelt og for Moderlandet og det udflyttede Norge betydningsfuldt Maal, at jeg af ganske Hjerte maa anbefale det. Det Prøvenummer, som er kommet mig ihænde, berettiger mig til at tro og udtale, at Maalet ogsaa vil virkelig gøres.
H. G. Stub.

Fra Professor Rasmus B. Anderson—

"Signal" er et vigtigt og ædelt foretagende, som det norsk-amerikanske Kirkefolk bør omfatte med Kjærlighed og give sin energiske Støtte. Ligesom de norske Immigranter og Sjøfolk er Bindeledet imellem os og vor Slægt hinsides Havet, saaledes vil "Signal" blive en betydningsfuld Bjælke i Broen mellem Amerika og vort Fædreland Norge. Jeg haaber, at "Signal", som med sit første Nummer viser sig at være et meget interessant og indholdsrigt Blad, snart maa faa mange tusen Abonnenter. "Signal" kan, baade med Hensyn til Udstyr og Indhold, anbefales paa det bedste, og Prisen—blot en Dollar Aaret—er meget rimelig.
Rasmus B. Anderson.

Uf Udtalelser fra Presten i Norge, hidrættedes følgende:

Det bedste illustrerede Ugeblad, jeg kjender i vort Land.
Stiftsprovst Chr. Hall.

Jeg elsker "Signal".—Uf Postens Mangfoldighed det første jeg griber til.

D. Hvalby, Sogneprest til Mo.

"Signal" har et meget alsidigt Indhold og er en saare kjær Gjest i de Huse og Familier, hvor det har fundet Indgang.
Provst Knudsen i "NgbL."

Min Kompliment for Bladet, som jeg og mine finder meget vellykket og interessant.

Jonas Dahl, Stavanger.

Med det funde, velvalgte Indhold, som bydes os, og med sine smukke første Rangs Illustrationer, har det allerede erobret sig en sikker og kjær Plads i mange Hjem.

G. Dieckhjon i "Frist. Blad."

Penge til "Signal", ligesom Bemærkninger om Bladets Forjenselse, Adresseforandringer o. lign., sendes til

"Signal", Amerika Pub. Co., Madison, Wis.

Bidrag til "Signal" af Stof eller Billeder maa sendes til Rev. Schive, New Lisbon, Wis.

"Snorre".

(Udgåa den nye Snorre-utgaven)

Med takk i hjarta og hatt i han i tanken eg stend ved din grav, Du høvding gjæv fraa de harde land langt ute der vest i hav. For naar det liver eit Noreg enn fraa stad til Sullihelm-mut, me takkar fremst utav alle menn han Snorre Sturlunga-gut.

Me hadde gløymt baade mor og far, os sjelv so hadde me gløymt, me hadde gløymt, at me elngong var, um intje du hadde gløymt, Me rak ifraa os vaart arbegull og misste det skatt fyr skatt; du janta det saman i kista full, og so gav du os det att.

Daa Noreg sleppte sit eget tor og tappie leibi so reint, daa syntu du, kvar me elngong foot og dengong stemnade beint. Der Geyser røste og Gella skolv der vart det ditt heilige fall aa løba bord til det nya golv i Noregs sjelveigne hall.

Naar her me bygger i hughell tru og trngger heim i vort land, daa er du med ved vaart arbeid, du, og stend med peikanda hand. Og naar det liver eit Noreg enn, fraa fjel og vestu til hav; va ar takk, du største av Jslands menn, og atter takk i di grav!

Per Sivle.

"Dr."

(Af Grøthe.)

Naar Gr. Redaktøren faar en Lap fra sin Papirhandel med Mærket "Dr." paa, saa betyder det nemlig at "han Rasmus" er kaaret til Doktor i denne eller hin Videnskab; men at Lappen trænger lidt Guldkur, foreskrevet af Dr. Cash.

Dette kan i den nærmeste Fremtid, før man blir vant til det, volde adskilligt Besvær; thi Doktorpromotionen og Kulregninger er saa at sige Dagsorden nu fortiden. Endnu hun Østerkriftine levet, saa vilde hun uden Tvil have sagt: "Nei naa bli dae forgæli! Jamen trur je Pøhelen blir værre end de Konse- nerte!"

Jeg har desværre i min Tid faat adskillige Breve med "Dr." paa—og endnu er vel ikke de fleste seelawed!—men hidindtil har Indholdet været helt forstaaeligt—og tilbels gribende; men skulde jeg faa et "Dr." Brev med noget Latin i f. Ex. "daa stænd eg dar", for det er Legn paa, at en Doktorgrad er i Anmarsch.

En Doktorgrad maales ikke med Termometer, ikke heller med Barometer. Vistnok maa der være en vis Varmegrad af Begeistring og et vist Lusttryk fra en vis "Gemis- svære", som Bergsland vilde sige, formodentlig; men ellers har en Professorens "Dr." intet at gjøre med en Kulregnings "Dr." i og for sig!

Jeg har i længere Tid grublet paa, hvordan jeg skulde stille mig, for at faa Doktorgraden. Ved at knubbes med "Kvanglefanter", eller saadanne, som driver "Kvabalders- politik" faar jeg den aldrig; thi det er jo netop dette flige Menneſter, som ikke vil andres Promotion.

Men nu skal jeg sige dem snart. Paa ægte gammelbogs Universitets- vis kommer jeg om kort Tid ud med et lærd Værk, og er villig til at forsvare det for Doktorgraden hvor som helst man indbyder mig. Foreløbig har jeg tænkt at give home industry the first chance. Lundeborg & Broen skal begynde et nyt Universitet paa et nyt Sted efter en ny Plan om nogle Dage. De skal faa Anledning først.

Naar Værket kommer ud i Bogform—med "Dr." paa Titelbladet, og et ditto hos Trykkeren—vil sidene alle Kolofrier og Konferencer være overflødig; thi sidst i Bogen vil staa: "Veni, vidi, vici!"

Osmund Nelson

i Town of Springfield, Dane Co. (Dane P. D.), er født den 4de Mars paa Gaarden Dvett i Affjord Prestegjæld østenfor Stavanger og kom til Amerika i 1883. Han kom først til Stoughton og tog fat paa Farmarbejde. Efter otte Aar flyttede han til Madison og opholdt sig her et Aars Tid. For 11 Aar siden flyttede han til Springfield, og har boet der siden. Han leier der Farm.

Den 6te August 1892 blev han gift med Ingeborg Gurine, en Datter af Peder Røstvedt fra Stavanger. Af Egteskabet er der fire Sønner, Nels, Peder, Robert Jørgen og Theodor samt to Døtre, Cecelia og Laura.

Osmund er Republikaner i det politiske, og i det kirkelige holder han sig til sin lutheriske Børnelærdom.

John F. Solheim

er født den 5te April 1868 paa Gaarden Solheim i Ulvik i Hardanger. Sytten Aar gammel udbandrede han i 1885 alene til Amerika. Hans Søster Margrete, gift med Jøer Bø, en Sagsfører i Alabama, var udbandret i 1883.

John Solheim kom direkte til Dane County, og fra 1885 til 1902 var han beskæftiget først som Dagarbejder og senere som Sharebruger. I 1902 kjøbte han sig Farm sig Mill øst fra Lodi, Columbia Co., og Vaaren 1903 flyttede han did op. Den 20de December 1891 blev han gift med Hanna Honso fra Sørjord i Hardanger. Hendes Forældre er i Norge. I 1890 sendte Johan efter sine Forældre, Sjur og

Martha Solheim, og de har nu sit hjem hos ham. Sjur er 69 og Martha 72 Aar gammel. Foruden Margrete har John haft sex Søskende, af hvilke Sara, som var gift med Peter Anderson ved Lodi, og Christopher Friman, er døde. Den sidste døde i Norge tre Aar gammel. De fire, som lever, er:

1) Brita, gift med Christian Hen drikson i Syd Dakota.

2) Guro, gift med Helge Bæte i Stoughton.

3) Svært, Farmer, Nabo til John ved Lodi, gift med Susan Olson fra Voss.

4) Martha, gift med Ludvig Riis, Farmer i Windsor.

Af Johns og Hannas Egteskab er der en Søn, Sanford, og fire Døtre, Clara, Julia, Myrtle og Josef.

Alle Repræsentanter af denne Familie i Amerika er driftige, oplyste og hæderlige Mænd og Kvinder af det Slags som vi ikke kan faa for mange af herillands.

Gamle Martha Solheim er en Datter af den bekendte Sjert Lindebrække, som var en af Vestlandets mest oplyste og dygtige Mænd. Martha selv er en oplyst og begavet Kvinde, og Børnene har Erfaring for, at det er godt "af godt Folk være fødd".

E. BORGEN,

Ny Norsk Grocery-Handel. Alle Slags Grocery-Varer. Adams County Poteter. Norsk Sild og andre norske Varer.

729 UNIVERSITY AVE., MADISON. Give me a trial.

Jens Olson Jimrite,

Farmer i Blooming Grove, Dane County, Wis., er født den 1ste Januar 1862 i Pleasant Springs. Hans Fader, Ole Larson Jimrite, kom med sin Hustru fra Sogn i 1845 og bosatte sig i Pleasant Springs. Ole døde i 1873, omtrent 66 Aar gammel. Enken Bente lever endnu, og er over 80 Aar gammel. Hun bor nu hos sine Sønner, Ole D. og S. D. Jimrite i Volk County, Minn.

En Søster af Jens, Lina, er gift med Peter Hanson i Burke. En Søster, Martha, gift med Nels Haukaas i Nebraska, døde i 1889.

Jens blev i 1883 gift med Susan Johnson Ylvisaker og har to Sønner, Helmer Olaf, 17 Aar, og Clarence Levi, 14 Aar gammel.

Jens er en stor Republikaner i Politikk, og i det kirkelige er han Medlem af Pastor R. D. Brandts Menighed i McFarland.

Penge tillaans.

The Wisconsin Life Insurance

Company, som har sine Kontorer i

No. 24 E. Millin St., Madison,

Wis., har Penge at udlæne i Dane

Co. mod Sikkerhed i fast Stendom.

Going for the Veterinary

En Rejse til Dyrlængen en uslye Nat er ikke behageligt. Gjør det ikke. Gjør paahaand

WATKINS' Standard Remedies

Spar Tid, spar Gæsten og spar Udgiften til Lægen. Vor Agent vil bringe dig 52 Præparater fra vor \$500,000 Laboratorium. De giver Kredit og garanterer alt. Saaledes driver Watkins sin Forretning. Vent paa Watkins Vognen og Spar Penge.

En Prest skriver: Clear Lake, Ja., 15de Mars, '02. Har brugt Watkins Vegetable Anodyne Liniment for Kollet hos Heste og har helbredet hurtigere end noget andet, jeg har forsøgt.

W. D. Hartough, The J. R. Watkins Medical Co., 24 Liberty St., Winona, Minn. Agenter søgtes. Skriv idag.

"Snorre"!

Snorre Sturlasons Kongesagaer.

"Heimskringla".

Ottav-Format.

Pragtudgaven i 2de Farver paa en Kludepapir i Originalbind med Skindbryg \$10.00
Folkeudgaven paa satineret, træpappir i helt Kalfveftind, brunt 7.50

AMERIKA PUB. COMPANY.
Madison Wis.

PETERSON'S CANDIDACY.

WHAT HIS HOME THINKS OF IT.

Formal announcement was made in the Prairie du Chien Union last week of the candidacy of Hon Atley Peterson of Soldiers Grove for the seat in congress now occupied by Hon. J. W. Babcock. Mr. Peterson is an old and well known resident of this county, where he has resided since boyhood. He is a good man, a good neighbor, and a good friend. If the Journal believed that Mr. Peterson could be nominated it would give him his heartiest support. It is obvious, however, that his candidacy is in line with a movement which has its inception in a desire to form a combination by interested parties to secure the defeat of the present able representative. It has been the open boast of a few discontented individuals that the only way to defeat Mr. Babcock was to secure a candidate in each county who would be permitted to name his own delegates, and then form a combination and nominate some man other than Mr. Babcock. This, in our opinion, is poor party policy, and is not conducive to party interests. Only last week a delegation from Madison called upon a gentleman occupying a high judicial position in the Third district and tendered him the nomination, assuring him that he could have the Crawford county delegation if he would consent to the use of his name. This plainly shows a lack of sincerity in the proposition to nominate Mr. Peterson, and shows, further, that influences outside or the third congressional district are behind this movement. It certainly is not in the line of political reform, for it is taking away from the majority of the people the right to name their candidates for representative. It is to be regretted exceedingly that Mr. Peterson has consented to join this movement. It is not in line with his previous conservative political action, and it is hard to believe that he is fully cognizant of the aims and desires of the parties who are engineering this movement. It is not in the remotest possibility that Crawford county can receive this nomination. It will have the smallest representation in the next congressional convention of any county

in the district. In the past nineteen years Crawford county has had a greater portion of political honors than any single county in the state of Wisconsin. The nomination for congress came to a Crawford county man four times; the nomination for state treasurer three times; the nomination for railroad commissioner twice and for lieutenant governor once. While we would certainly be glad to have Crawford county receive any political honors it certainly looks unreasonable that it should receive at this time the nomination Mr. Peterson asks for.

For this reason we think his candidacy ill-advised and not in the interests of a harmonious party. Under ordinary conditions we would be glad to extend him a hearty support, as we would any other good, reliable Crawford county man.

Candor and honesty compels us to say, with all kindness to Mr. Peterson, and sincerest regard for him as a man and a citizen, that this, in our opinion, is not the time to make a successful campaign for congress. The Journal believes in majority rule. If a majority of the republicans of the district want Mr. Babcock for their congressmen they should have him. If they want Mr. Peterson, they should have him; but no intrigue, manipulation, or combination should be permitted to interfere with the will of the people.

The Youth's Companion in 1904.

As the years increase THE YOUTH'S COMPANION endeavors to keep pace with them in all that is wise, beautiful and progressive, not only to retain but to deserve the honorable and exceptionally high place it holds in the confidence and affection of readers. The greatest living authors in all branches of literature continue to contribute to it.

Among the important series of articles will be one on the occupation of the farmer in many parts of the world—in England, in Ireland, in India, in Argentina, etc.

The annual Announcement Number of THE COMPANION, describing the principal features of THE COMPANION'S new volume, will be sent to any address, Free.

The new subscriber for 1904 will receive all the issues of THE COMPANION for the remaining weeks of 1903 free from the time of subscription; also THE COMPANION Calendar for 1904, lithographed in twelve colors and gold.

THE YOUTH'S COMPANION,
1454 Berkeley St. BOSTON, MASS.

Subscribers paa "Amerika".

Enstemmig vedtaget af Jubel-Synoden i Decorah, Iowa.

Da en af Hindringerne for Samsfundets Vægt og Fremgang har vist sig at være, at Udbandringen fra vore gamle Menigheder til nye Bosteder sker altfor spredt og isoleret, saa det paa Grund deraf blir vanskelig at saa danne "selfsupporting" Menigheder, vil Synoden lægge Prester og Menigheder alvorlig paa Hjerte at arbejde hen til, at Udbandningsstrømmen kunde ledes til saadanne Steder, hvor der var rimelig Udfigt til, at større Menigheder med Tiden kunde voxe frem, som kunde blive til stor Betsignelse for Indflytterne selv og som kunde blive Samsfundet til Hjælp og Støtte i dets Arbejde for at bevare vort Folk for vor dyrebare lutheriske Kirke.

En saadan Resolution burde man have antaget for 20 Aar siden, og det er indlysende for enhver, som vil hænke Sagen en Tanke, at man nu bør tage fat med Alvor og indhente det forløbte. Der er jo en stadig vogende Indvandring fra Norge og Udbandring fra de gamle norske Settlementer til nye, og denne Immigrationstrøm bør ledes saa, at man i de nye Bosteder kan danne Menigheder og saa ordentlig kirkelig Besjening. Følger man den Opfordring, som her er givet, vil den indre Missions Arbejde blive langt

lettere og frugtbare, og Sammenstød mellem de forskellige lutheriske Kirkesamsfund vil ofte kunne undgaaes. I denne Forbindelse vil vi henlede Læsernes Opmærksomhed paa Hong og Tjosvolds og A. D. Tolleffsons Avertissementer i "Amerika". Hong og Tjosvold og A. D. Tolleffson har ordnet sine Kolonier i Assinibola og Saskatchewan-Dalen i Canada efter det Princip, som af Jubel-Synoden er enstemmig anbefalet. Vi kan paa det allerbedste anbefale Hong og Tjosvold og A. D. Tolleffson.

Strand-Settlementet.

Vi vil idag paa det bedste anbefale vor Landsmand Adolph D. Tolleffson i St. Paul.

I Assinibola og Saskatchewan-Dalen i Canada har han sikret sig en større Strækning Land og har der lagt Grundvolden til et norsk Settlement, som han har givet det gode norske Navn "Strand". Gaaiver 160 Acres Land til Prestegaard. Denne Maade at danne nye Settlementer paa, burde man for længe siden have fulgt. Udbandningsstrømmen til Canada kan ikke stanse, men den kan og bør ledes paa den af Tolleffson her valgte Maade. Det Land, som man nu kan kjøbe til en lav Pris, vil med Indflytningen af Settlerne om saa Aar blive værd to eller tre Gange saa meget, som man nu betaler for det.

Fr. A. D. Tolleffson graduerede i 70-Aarene ved Wisconsin's Stats-universitet baade i College og Lov-Afdelingen. Han er en dygtig og gennemhæderlig Mand. Vi kjender ham godt og kan give ham vor bedste Anbefaling.

Lad det gaa raskt med Indflytningen til Strand!

Kvelve-Settlementet.

Vi vil ogsaa henlede Opmærksomheden paa Hong og Tjosvolds Avertissement i "Amerika". Vi kjender baade Hr. Peter Hong og Hr. S. A. Tjosvold, og ved, at de er dygtige og gennemhæderlige Mænd.

De har anskaffet sig et Township i Assinibola, og Landet skal sælges udelukkende til norske, saa at man der snart kan saa dannet Menighed med Prest osv.

Synoden faar 160 Acres gratis midt i Settlementet til Prestegaard og Kirke. Vi haaber det ikke vil vare længe, før vi kan rapportere, at 40-50 Familier er samlet i Kvelve-Settlementet. Saa snart man er indflyttet og har begyndt at dyrke Jorden, vil Landet stige til to eller tre Gange saa stor Værdi, som man nu maa betale for det. Indflytning fører altid med sig en stærk Stigelse i Pris.

Dane County.

Stoughton.

— Mrs. A. J. Subey er meget daarlig af LaGrippe og Pneumonia.

— Mayor C. J. Melaas besøger i disse Dage New Orleans og andre Steder i Syden.

— Mrs. Knut Vindebahl har været alvorlig syg af Hjernebetændelse, men er nu i Bedring.

— Mrs. Olivia Johnson, som har tilbragt Sommeren i Norge og Lystland, er nu vendt tilbage til sit Hjem.

— Miss Gunhild Wettlejon gled og faldt udenfor sit Hjem paa Stiften og brak i Faldet sin Arm nedfor Albuen.

— Thos. Benjamin, som arbejder for Ed. Flugum, fik tre Fingre afslaaet i en Cirkelsag, medens han holdt paa at sage Ved.

— E. L. Christiansen havde nær mistet sin Pegefinger, da han skulde spænde for en Broncho forleden. Han fik Fingeren ind i Sæletøjet og havde nær faaet den ødelagt.

— Mary Jennings, N. Yamhill, Oregon, kunde ikke være foruden Rocky Mountain Tea. Sjør alle Kvinder smukke og vakre. Holder dem friske. 35c. Spørg Apotekereren.

— Ole Beum er reist til Bergen for at besøge sine Forældre i Samlelandet efter et Fravær af otte Aar. Han vil tilbringe Vinteren derover. I Følge med ham reiste Ole Sveum, som agter sig til Kristiania.

— Mrs. Ole Jensen døde i sit Hjem i Pleasant Springs forrige Fredag i en Alder af 52 Aar. Hun led af Appendicitis. Hun efterlader sig Hgtefælle og syv Børn. Begravelsen fandt Sted i Stoughton Mandag Eftermiddag.

— En "Surprise" blev givet Past. J. A. Johanson af hans Menighedslæmmer i Byen og paa Landet Onsdag i forrige Uge. Man kom sammen i den gamle Operasal, som Menigheden har leiet. En Sum paa omtrent 100 Dollars blev overrakt Past. Johanson.

Professoren: "Kan Kandidaten sige, hvor denne Plante voger?"

Kandidaten (nøvlende): "Den findes fornemmelig paa fugtige Steder." Professorens: "Det har De Ret i; den voger paa Havets Bund."

Det paastaas undertiden, at Vel-talenhedskunsten er i Aftagende. Hvis der er en Grund for dette, da er det sandelig ikke i Chicago. I Udgifterne ved det for en Tid siden afholdte Freds jubilæum findes nemlig følgende Post: Valere \$15,000. Denshnlige er Chicago-Valerne ikke paa Retur.

Fra andre Dele af Countriet.

— Pastor Sunderfon skal bejlene West Blue Mounds Menighed, indtil fast Prest kan ansættes.

— Norway Grove Menigheds norske Skole i vestlige Distrikt er nu affluttet for iaar. Miss Elise Kittelson var Lærerinde og havde 45 Elever.

— Gilbert Gulsether og Hustru samt Gilbert S. Aabel fra Grant County, Wis., er paa etpar Ugers Besøg hos Sægt og Venner i Dane County.

— "Amerika"s Redaktør skal Lørdag Aften den 7de November holde Foredrag i DeForest om Amerikas Opdagelse. Udgangen er fri. Foredraget skal holdes paa Engelsk.

— Det lykkeligste Par i Verden burde være en døv Mand og en blind Hustru, begge brugende Rocky Mountain Tea. Den gjør Samlivet fredseligt. 35 Cts. Spørg din Apoteker.

— L. S. Grinde i Norway Grove fik nylig Brev om, at Mrs. Ole Erickson i Howarden, Iowa, var død ved et sørgeligt Ulykkestilfælde. Hun brugte Kerosene til at tænde op i Ovnen med, da Gasen blev antændt, og en Explosion paafulgte. Flammerne slog op om hende, og fjønt hendes Skrig tilkaldte Nabo-

erne, kunde de ikke frelse hendes Liv. Mrs. Erickson boede før i Norway Grove, men flyttede for 12 Aar siden til Iowa.

— Knut Reque, en Broder søn af Lars Reque i Deerfield, blev overført af Jernbanen, idet han, som man antager, holdt paa at gaa ombord. Toget gik over hans ene Haand og det ene Laarben og gav ham flere Strammer i Hovedet og ellers paa Legemet. Han blev fundet af Lars Lee og bragt til Dr. Duams Kontor. Lægerne Duam og amputerede det venstre Ben og en Del af venstre Haand. Han levede dog ikke længer end til den følgende Morgen. Han var 29 Aar gammel. Begravelsen holdtes sidste Fredag.

— I Lørdags var der Valg i DeForest, som nylig blev inkorporeret. Følgende Embedsmænd valgtes, fle. af dem med en kneben Majoritet:

Præsident—M. Thorsnes.
Clerk—D. S. Holum.
Kasserer—A. J. Linde.
Supervisor—H. S. Karow.
Assessor—Ernest Karow.
Konstabel—August E. Schmidt.
Fredsdommere—B. Mowry og L. L. Woodford.
Trustees—Ernest Newell, Andrew Tenjum, E. M. Rublee, Dr. Fred Moeller, Robert Helvig og J. B. Clarke.
August Severson og L. L. Woodford havde lige mange Stemmer for Fredsdommer.

Strand-Settlementet

—er vort nye—

Norise Settlement, som nu er anlagt i det berømte Swan River Distrikt i Canada.

Vi har overtaget en større Strækning af dette udmærkede Land for denne norske Koloni, og vi er istand til at byde Settlerne uhyrt fordelagtige Vilkaar. Ikke alene tilbydes dette rige Land til den lave Pris af \$7.00 pr. Acre med 9 Aar til at betale det i, men hver Kjøber kan, ved Siden af det Stykke Land, han kjøber, faa sig frit Homestead paa 160 Acres, saa at han faar

320 Acres for bare \$1120.00.

Benyt denne gunstige Anledning diebliffelig, da du vist aldrig faar et saa liberalt Tilbud igjen. Vent ikke, til det blir for sent. Vi giver ogsaa 160 Acres til Kirke og Prestegaard, saasnart 40 Kvartersektioner er solgte. Jernbaner i Nærheden. Rot af Skog til Brændsel og til Byggemateriale. Skriv efter Oplysninger strax. Opsæt ikke dermed.

A. D. TOLLEFFSON,
410 Endicott Bldg., ST. PAUL, MINN.

"Amerika" anbefaler paa det bedste.

Agenter søttes.

Nytt Settlement.

Godt og billigt Land.

All aboard!

Vi befandt os paa et nordgaaende Tog fra Chicago. Vort Ophold i Storbymen havde været kort, men alligevel var det en Løstelse at rejse derfra, thi der er altfor megen Larm og Tummel og stor Folkestimel der overalt. Landskabet langs Banelinjen var ganske smukt, med tilbørlige velbyrkedede Marker og ikke ringe Skovbælt her og der, men der var forholdsvis faa Landsbyer at se, for en Chicago Omegn at være. En anden Skuffelse var, at der paa hele Distansen fra Chicago til Milwaukee ikke var et Glimt af se af Michigan-søen. Der er nok en anden Linje nærmere Søen og den burde været valgt, thi det er jo altid opløvede at faa se Vand og Seilere, især for den, som er opvokset nær ved Vandet. Opholdet i Milwaukee var for kort til at kunne indtage meget af Byens Seværdigheder, vistnok en meget smuk Stad.

Turen gaar nu vestover henimod Madison, men vi stiger af i Whitewater for at hilse paa Kjendte og kjære Venner. Mr. Anderson har mødt frem ved Stationen med Skjeds og om ikke ret længe byder Bekjendte og kjære Venner os velkommen i deres gjæstfri, hyggelige Hjem. Vi tilbragte nogle faa Dage

her blandt kjære Venner og hyggelige Omgivelser, tilbørlig ved Udslugter i Byens Omegn, som nu paa denne Aarstid er endnu smukkere end ellers, fordi Løvsloven er isort sin Høstdragt. Men trods alt det tiltrækkende og indbydende ved Whitewater maa vi dog videre, thi vi kan ikke forlade Wisconsin uden at besøge Madison, det "underdelige" Madison, thi vi har mange kjære Venner og uafsluttede Minde der fra forbums Dage. Den første Bekjendt vi træffer, efterat have forladt Toget, er vor Ven John Ellis, og ham maa vi følge hjem. Det er paa den Maade han behandler alle sine Venner, og det er mange, og hans fortræffelige Hustru har den samme Svagthed; hun er ligesaa gjæsteventlig som ham selv.

Næste Dag var Søndag og de fleste af os gik i Kirken, hvor vi hørte en opbyggelig, vel forberedt Prædiken. Denne Menighed har en nok saa pen Kirke paa Washington Avenue, ikke langt fra Capitoliet, og Prestebolig ved Siden af. Pastor Waller er dens Præst, en elskelig, dygtig ung Mand. Ved Kirken var der mange Kjendte, som vakte Minder om svundne Dage.

Den anden norske Menighed i Madison har faaet sin nye Kirke

fuldført dette Aar. Det er et solidt og i alle Maader vel indrettet Guds-hus, hvoraf Menigheden kan være glad.

Det er for vidtløstigt at opregne alle, som viste os Gæsteventlighed i Madison, men vi har dem alle i taknemmelig Erindring. Særlig interessant var et Besøg hos Kon-ful og Mrs. Steensland i deres mønsterværdige Hjem, med en ud-søgt Samling af Kunstgjenstande og en hel Del Varieteter, samlede og hjembragte fra hans mange og vidtløstige Rejser. Vi havde ikke talt med Steensland siden hans Hjemkomst fra den sidste Europatur, og det var derfor en sand Nydelse at høre til hans Beretning om den, især om gamle Norge.

Et andet og ikke mindre interes-sant Besøg var hos Prof. og Mrs. R. B. Anderson i deres hyggelige Hjem "Usgaard". Det var der vi tilbragte den sidste Aften meget hyg-gelig. Her havde vi den Fornøjelse at blive bekjendt med Kunstmaleren Mr. Lars Haukaness, som var saa venlig at forevise os en Del Billeder han havde malet, som efter vort Skjøn var af høi Rang. Men al-ting maa have en Ende, saa ogsaa et Besøg i Madison. Tidlig næste Morgen tog vi Plads paa et ud-gaaende Tog, og samme Dags Af-

ten raaber Konduktøren: "Des Moines!" Vi er atter hjemme. Tak, alle Venner.

A.

Frit! For at introducere vor store katalog af bøger, musik instrumenter osv., vil vi til enhver der sender os navn og adresse paa 5 eller flere venner, lende vor humoristiske avis "Spøg og Alvor" frit for 3 maaneder. Hvis de synes om oort tilbud, saa burde de indsende strax. I. Leachman & Son, 1417 Wash. Ave. South Minneapolis, Minn.

Solid Goldgrube Investment

Et Agent søffes til at sælge Aktier i Middle West og North-west Staterne. Aktierne er i et rent og ærligt Guldbmine Foretagende. Liberal Kommissjon. Erfaring og gode anbefalinger nødvendig. Skriv paa Engelsk.

H. E. CLARK,
63 Wall Street, New York City.

Dr. J. L. URHEIM
Bollig: 933 W. Division St., Chicago.
Kontor: Til 9 Form., 1-2 og 6-8 Efterm.
Norsk Læge.
Bekjendte Læge ved Cook County Hospital.
Specialitet: Kronisk Sygdomme.

Norske Lutheranere, kom til Navelve Settlementet i Assiniboia, Canada!

Naar I udvandrer til Kanada, betænker I, hvorledes I blir stillet med Hensyn til Menighedsforbindelse? Dette er en meget vigtig Sag; thi iblandt de Tusinder af Nordmænd, som har udvandret til dette Fremtidsland, er der meget faa, som har dannet Menigheder. Dette kommer deraf, at de har spredt sig over et for stort Areal. Dette Savn kan nu afhjælpes, da undertegnede har overtaget en større Landstrækning nær Nedvers i sydøstlige Assiniboia, som vil blive solgt udelukkende til norske Lutheranere. Naar 5,120 Acres er solgt, gives 160 Acres frit til den norske Synode, at bruges til Prestegaard og Kirketomt. Dette Land er beliggende i den frugtbareste Del af Landet, og Udfigterne for dette Aar er særdeles lyse. Vi sælger det paa lette Vilkaar. Skriv efter nærmere Oplysninger.

S. D. Tjosvold, Granite Falls, Minn. Rejsende Agent.

Peter Hong, Wisnau, Minn. Korresp. Agent.

Ovenstaaende har vor fulde Tilslutning, og vi haaber, det snart vil lykkes Peter Hong og S. D. Tjosvold, som eier vor fulde Tillid i enhver Henseende, at faa norsk Settlement og Menighed samlet paa ovenbeskrevne Land.
L. D. Thorpe. Rasmus B. Anderson.

Madison.

Bekjendtgjørelser.

I Vor Frelseres Kirke.
Reformationsprædiken paa Engelsk først kommende Søndag Formiddag.
Norsk og engelsk Søndagskole kl. 9 1/4 Form.
Bige foreningen møder Tirsdag Aften næste Uge i Kirkens Basement paa Jubbyhøje af Mrs. Ellen Olson.
Mandsforeningen møder Fredag Aften næste Uge hos James Thompson, 1332 Jenifer.
Konfirmanterne møder hver Lørdag Formiddag kl. 9.

M. C. Waller, Pastor,
405 E. Washington Ave.

— En af Madisons ældste og mest prominente Borgere, Hon. B. J. Stevens, døde Onsdag Morgen denne Uge.

— Næste Tirsdag er Martin Jverson 71 Aar gammel. Han er saa livlig, som om han var 17. "Amerika" gratulerer.

— Den producerer Mustler og Kjød og rigt Blod. Den renser Mave, Nyre og Leveren. Ja, alt det gjør Rocky Mountain Tea. 35 Cents. Spørg din Apoteker.

— Nels E. Holth og Albert Johnson har aabnet en Sagsfører-, Land- og Laaneforretning i Pioneer Block her i Byen. Vi ønsker dem velkomne blandt Madisons Forretningsmænd. De er ogsaa Agenter for Gulbgrube Stock i New Mexico.

— Ole Hylland fra Tunkirk var i forrige Uge i Madison paa Besøg. Med han var hans Slægtning, Miss Gordon, som kom fra Telemarken for 1 1/2 Aar siden. Ole Hylland berettede, at han havde høstet en udmærket Avling og faaet den vel bjerget.

— Miss Carolina S. Kalland og Peter L. Beum blev viede i Brudens Hjem i Christiana den 20de ds. Pastor Krostu forrettede Vielsen. Kun de nærmeste Slægtninge var tilstede. De nygifte stal bo i Pleasant Springs, hvor Mr. Beum leier Sællit Roes Farm.

— Den norske Hofstetrup helbreder 999 af hvert 1000. Dine Penge tilbage, hvis den ikke gjør dig godt. Dit Hjem burde aldrig være foruden en Flaske af denne Medicin, hær paa denne Tid af Aaret. Pris 25c og 50c i alle Apoteker. Fabrikkeret af D. D. Melaa, Stoughton, Wis. Saaes hos Olson & Jacobson

— Miss Hjort-Lorenzen fra Roskilde, Danmark, er paa Besøg hos Miss Alice Regan her i Byen. Miss Hjort-Lorenzen er en Søster af Hr. Hjort-Lorenzen, der efter al Sandsynlighed bliver sendt som Guvernør til St. Thomas. Miss Regan lærte hende at kjende i London og besøgte hende ifjor Sommer i Roskilde.

— Joseph Nelson blev fundet død i en Stol i sit Værelse i Deerfield forleden. Han havde klaget over, at han ikke var frisk Aftenen i Forveien. Han var 48 Aar gammel. Begravelsen holdtes fra Liberty Kirke Mandag.

— Theodor Herfurth, en gammel velkjendt Madison-Pioneer, blev fundet død i sin Seng Onsdag Morgen. Han havde i længere Tid lidt af et Hjertetilfælde, men ingen vidste, at han var syg, da han gik tilfjængs Tirsdag Aften. Herfurth var født i Lyfmland i 1829, og blev altsaa 74 Aar gammel. Han har i mange Aar drevet Assurance-Forretning i Madison under Firmavordet Theo. Herfurth & Søn.

— Kvindeforeningen i Vor Frelseres Menighed fik sidste Onsdag Aften istand en festlig Sammenkomst i Kirkens Basement. Hensigten var nærmest at byde velkommen de norske Studenter ved Universitetet og andre unge, som er kommet til Byen for at studere eller arbejde. Alle Benner af Menigheden var indbudt, og saa mange baade ældre og yngre indsaad sig, at Lokalet var fyldt til Trængsel. Salen var dekoreret pyntet med Flag og Blomster, En Komite bestaaende af Pastor og Mrs. M. C. Waller, Mr. og Mrs. John Ellis, Mr. og Mrs. Søren Olson, Mrs. Winden, Miss Guida Winden og Mr. og Mrs. R. B. Anderson modtog Gæsterne. Kvindeforeningen bød omkring Kaffe og Kage, og der var ogsaa en valdig Punchebolle, hvor man kunde slukke sin Tørst med Frugtpunch. Miss Clara Gundersen og Miss Luella Lillesand sang hver en Solo, Mr. Berg af Universitetets Musikskole spillede et Numer paa sin Violin, og Miss Grace Winden forelæste et Uddrag af "Ben Hur". Miss Emma Peterson udførte Akkompagnementerne. Alle gjorde fine Sager godt. Stemningen var meget livlig, og det blev sent, før man gik fra hverandre. Alle, som var tilstede, vil sikkert føle sig taknemmelige mod de venlige Damer i Kvindeforeningen for alt deres Stræb og for hele den hyggelige Tilstelning. Kvindeforeningens Embedsmænd er: Mrs. Andrew Peterson, Præsident; Mrs. Hans A. Swerig, Kassierer; Mrs. Shrum Smith, Sekretær.

Udsalg

af et Oplag af Mænds og Kvinders Undertrøi og Strømper, Hansker og Dotter i

Glas og Grocery Storet,
11 N. Pinehøy St.

Salget begynder Fredag den 30te Oktober. Varerne vil blive solgte for meget mindre end de koster.

Køb med Glas.

Brug Gas som Brændsel.

Hos

OLSON & VEERHUSEN

vil du finde det mærkeligste Oplag af alle Slags Klædesvarer netop indkomne fra Fabrikkerne for

Høsthandelen.

Da vi aldrig har haft et saadant Oplag at fremvise, føler vi os glade ved at kunne

byde vore Landsmænd et saadant Udvalg.

Vi garanterer, at Priserne er lavere her end paa noget andet Sted. Besøg os, og du vil finde, at vi ikke farer med Juff.

Olson & Veerhusen.

Novelties in Patterns.

THE OCTOBER BUTTERICK PATTERNS just received are very interesting.

They show "1830" effects in sleeves, bodices and skirts. Such effects will be the vogue the coming Winter. Every other line of wear can be found in Butterick Patterns. Get the Butterick habit. — Butterick Patterns are always beyond criticism.

New York Store

Markedsberetninger.

Chicago, 28de Okt.		Smør og Æg.	
Kornmarkedet.			
Winterhvede—No. 2 red.....	84	a	—
No. 3 red.....	83	a	—
No. 2 hard.....	81 1/4	a	—
No. 3 hard.....	76	a	80
Haarhvede—No. 1 northern.....	85	a	—
No. 2 northern.....	83	a	—
No. 3 spring.....	78	a	82
Mais—No. 2.....	44	a	44 1/4
No. 2 white.....	44	a	44 1/4
No. 2 yellow.....	45	a	45 1/4
No. 3.....	43 1/4	a	44
No. 3 yellow.....	44 1/4	a	45
Gavre—No. 2.....	35 1/2	a	36
No. 2 white.....	38	a	39
No. 3.....	36	a	37
No. 3 white.....	36	a	37
No. 4 white.....	34 1/4	a	36
Standard.....	37	a	38
Poteter (nye).....	45	a	62
Sp—Elmothy.....	6.00	a	\$12.00
Prattie.....	5.00	a	11.00
Smør og Æg.			
Creamery.....	15 1/2	a	21 1/4
Dairy.....	13	a	16 1/4
Æg, loss off, cases returned.....	19	a	20
Æg, at mark, cases included.....	23	a	—
Røget markedet.			
Medium beef steers.....	4.00	a	4.35
Good fat cows and heifers.....	3.60	a	3.75
Good cutting & fair beef cows.....	2.10	a	2.50
Common to good canning "	1.30	a	2.00
Fair to fancy veal calves.....	5.50	a	6.75
Svin.			
Good to prime heavy packing.....	5.10	a	5.75
Selected butcher weights.....	5.60	a	5.75
Stags and rough lots.....	2.75	a	4.65
Ænder.			
Native wethers and yearlings.....	3.60	a	3.85
Fair to choice wethers.....	3.40	a	3.75
Bucks, culls and tail-end lots.....	1.50	a	2.00
Native lambs, choice to fancy.....	4.40	a	5.75
Native lambs, poor to good.....	3.00	a	4.25

Subskriber paa "Amerika".